

บทที่ 2

เอกสารและงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง

การศึกษครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544
2. หลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทย
3. การอ่านคิดวิเคราะห์
4. การเขียนสื่อความ
5. แบบฝึกทักษะ
6. การหาค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ
7. การหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะ
8. ความพึงพอใจ
9. งานศึกษาที่เกี่ยวข้อง
 - 9.1 งานศึกษาในประเทศ
 - 9.2 งานศึกษาต่างประเทศ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

หลักสูตรภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

(กรมวิชาการ. 2544 : 1 – 2) เป็นการสอนที่เปลี่ยนแนวคิดไปจากเดิมไม่เน้นการอ่านออกเขียนได้เพียงอย่างเดียว แต่จะเน้นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ และใช้ภาษาในการแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตและปัญหาของสังคม เน้นการเรียนสอนภาษาในฐานะเครื่องมือของการเรียนรู้ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถนำความรู้มาพัฒนาตนเอง นอกจากนี้ยังต้องสอนภาษาพัฒนาความคิด นักศึกษาที่มีความคิดจะต้องมีประสบการณ์และประมวลคำถามพอที่จะสร้างความคิดได้ลึกซึ้ง และคิดได้อย่างชาญฉลาดรอบคอบ การสอนภาษาไทยต้องเน้นการรักษาภาษาไทยในฐานะเป็นวัฒนธรรม และถ่ายทอดวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์ในรูปของหลักภาษา ซึ่งเป็นกฎเกณฑ์การใช้ภาษา วรรณคดี และวรรณกรรม นักศึกษาจะต้องมีทักษะการใช้ภาษาได้ถูกต้อง สละสลวย ตามหลักภาษา อ่านวรรณคดีที่

บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์และสั่งสมมายาวนาน และอ่านวรรณกรรมต่าง ๆ เพื่อศึกษาเรื่องราวของชีวิตที่จะทำให้ชีวิตคนและโลกทัศน์ของผู้อ่านกว้างขวางขึ้น เข้าใจสภาพสังคมและวัฒนธรรมทั้งในอดีต ปัจจุบันและสังคมในอนาคตรวมถึงการศึกษาภูมิปัญญาในท้องถิ่นต่าง ๆ

กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 4) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดจุดหมายให้นักศึกษาเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อ 2 มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า มุ่งเน้นให้นักศึกษาพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน ใช้กระบวนการอ่าน สร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่านและการเขียน ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาย่างมีประสิทธิภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 2-7) สารและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มภาษาไทย วิสัยทัศน์การเรียนรู้ภาษาไทยย่อมเกี่ยวพันกับความคิดของมนุษย์ เพราะภาษาเป็นสื่อของความคิด การเรียนรู้ภาษาไทยจึงต้องส่งเสริมให้นักศึกษาได้คิดสร้างสรรค์ คิดวิพากษ์วิจารณ์ คิดตัดสินใจ แก้ปัญหา และวินิจฉัยอย่างมีเหตุผล ขณะเดียวกันการใช้ภาษาอย่างมีเหตุผล ใช้ในทางสร้างสรรค์ และใช้ภาษาอย่างสละสลวยงดงาม ย่อมสร้างเสริมบุคลิกภาพของผู้ใช้ภาษาให้เกิดความน่าเชื่อถือ และเชื่อภูมิด้วย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การอ่านและการฟังเป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราว ความรู้และประสบการณ์ ส่วนการพูดและการเขียนเป็นทักษะของการแสดงออกด้วยการแสดงความคิดเห็น ความรู้และประสบการณ์ การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนเพื่อการสื่อสารให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างพินิจพิเคราะห์ สามารถเลือกใช้คำ เรียบเรียงความคิด ความรู้ และใช้ภาษาได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ได้ตรงตามความหมาย และถูกต้องตามกาลเทศะ บุคคล และมีประสิทธิภาพ

คุณภาพของนักศึกษาเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว นักศึกษาต้องมีความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมดังนี้

1. สามารถใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างดี
2. สามารถอ่าน เขียน ฟัง ดู และพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผลและคิดเป็นระบบ
4. มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน การแสวงหาความรู้และใช้ภาษาในการพัฒนาตนและสร้างสรรค์งานอาชีพ
5. ตระหนักในวัฒนธรรมการใช้ภาษาและความเป็นไทย ภูมิใจและชื่นชมใน

วรรณคดีและวรรณกรรมซึ่งเป็นภูมิปัญญาของคนไทย

6. สามารถนำทักษะทางภาษามาประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามกาลเทศะและบุคคล
7. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและสร้างความสามัคคีในความเป็นชาติไทย
8. มีคุณธรรมจริยธรรม มีวิสัยทัศน์ โลกทัศน์ที่กว้างไกลและลึกซึ้ง (กรมวิชาการ. 2544 : 10)

สำหรับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา เมื่อจบแต่ละช่วงชั้น นักศึกษาต้องมีความรู้ความสามารถ และคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมดังต่อไปนี้

1. อ่านอย่างมีสมรรถภาพและอ่านได้เร็วยิ่งขึ้น
2. เข้าใจวงคำศัพท์ที่กว้างขึ้น จำนวนและโวหารที่ลึกซึ้ง แสดงความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์ประเมินค่าเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล
3. เลือกอ่านหนังสือและสื่อสารสนเทศ
4. เขียนเรียงความย่อความ และจดหมาย เขียนอธิบายชี้แจง รายงานเขียน แสดงความคิดเห็น แสดงการโต้แย้ง และเขียนเชิงสร้างสรรค์
5. สรุปความ จับประเด็นสำคัญ วิเคราะห์ วิจัยข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นและจุดประสงค์ของเรื่องที่ฟังและดู
6. รู้จักเลือกใช้ภาษาเรียบเรียงข้อความได้อย่างประณีต จัดลำดับความคิดขั้นตอนในการนำเสนอตามรูปแบบของงานเขียนประเภทต่าง ๆ
7. พุดนำเสนอความรู้ ความคิด การวิเคราะห์และการประเมินเรื่องราวต่าง ๆ พุดเชิญชวน อวยพร และพุดในโอกาสต่าง ๆ อย่างเหมาะสม
8. เข้าใจธรรมชาติของภาษาและการนำภาษาต่างประเทศมาใช้ในภาษาไทย
9. ใช้ภาษาแสดงความคิดเห็น สร้างความเข้าใจ โน้มน้าวใจ ปฏิเสธเจรจา ต่อรองด้วยกริยาทำทางที่สุภาพ
10. ใช้ทักษะทางภาษาในการแสวงหาความรู้ การทำงาน และใช้อย่างสร้างสรรค์เป็นประโยชน์
11. ใช้หลักการพินิจคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม พิจารณาวรรณคดีและวรรณกรรมให้เห็นคุณค่าและนำไปประโยชน์ไปใช้ในชีวิต
12. แต่งกาพย์ กลอน และโคลง
13. ท่องจำหรือยกรองที่ไพเราะและนำไปใช้กล่าวอ้างในการพุดและการเขียน

14. ร้องเล่นหรือถ่ายทอดเพลงพื้นบ้านและบทกล่อมเด็กในท้องถิ่น
15. มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด และมีนิสัยรักการอ่าน การเขียน

แนวการจัดการเรียนรู้สาขาวิชาภาษาไทย

การเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กรมวิชาการ. 2544 : 48 – 50)

เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งสร้างสติปัญญา และพัฒนาทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ การคิดอย่างสร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีความสามารถในการคิดระดับสูงและคิดแบบองค์รวม สามารถคิดสร้างสรรค์ตนเอง สังคม ประเทศชาติและโลก การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยกำหนดว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า นักศึกษาทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่านักศึกษาที่มีความสำคัญที่สุด กระบวนการเรียนการสอนจะต้องส่งเสริมให้

นักศึกษามีความสำคัญที่สุดกระบวนการเรียนการสอนจะต้องส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพใช้การเรียนรู้ที่เน้นนักศึกษาเป็นสำคัญหรือนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง

แนวการจัดการเรียนที่เน้นนักศึกษาเป็นสำคัญ

การเรียนรู้ที่เน้นนักศึกษาเป็นสำคัญ เป็นแนวความคิดที่มุ่งให้นักศึกษารู้ด้วยตนเอง เรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยวิธีการที่หลากหลาย ผู้สอนต้องวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยให้นักศึกษาใช้แหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีครูคอยให้คำปรึกษาการเรียนรู้ นักศึกษาจะสามารถพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต ส่วนครูผู้สอนก็จะปรับบทบาทจากการให้ความรู้โดยการบอก การบรรยาย เป็นการวางแผนการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาลงมือทำกิจกรรมให้วิธีเรียนรู้ให้หลักการของศาสตร์ที่จะสอน บทบาทของครูจะมีบทบาทวางตนให้ศิษย์ไว้วางใจ นำเคารพ และผู้ทรงความรู้ เป็นที่ปรึกษาแก่ศิษย์ วางตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นตัวแบบในการประพฤติปฏิบัติ การจัดการเรียนรู้ควรคำนึงถึงความสำคัญในเรื่องต่อไปนี้

1. การเรียนรู้อย่างมีความสุข เป็นการจัดการเรียนการสอนในบรรยากาศที่เป็นอิสระแต่มีระเบียบวินัยในตนเองยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล นักศึกษามีวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการเรียน เกิดความภาคภูมิใจในผลงานอันเกิดจากผลสำเร็จในการเรียนรู้ของตน และนักศึกษาได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ แนวทางการจัดการเรียนการสอน คือ บทเรียนมีความหมายและเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา กิจกรรมเรียนรู้หลากหลาย การประเมินผลมุ่งเน้นศักยภาพของนักศึกษาเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม ผู้สอนกับนักศึกษา และ

นักศึกษา มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

2. การเรียนรู้แบบองค์รวม เป็นการเรียนรู้จากบูรณาการสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้เข้าด้วยกัน สาระการเรียนรู้จะเรียนจากเรื่องใกล้ตัว ที่อยู่อาศัย ท้องถิ่น ของคน สังคม ประเทศชาติ สิ่งแวดล้อม เรื่องของสังคมโลก การเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มที่เกิดขึ้นในสังคมโลก การเรียนรู้แบบองค์รวมเป็นการบูรณาการความรู้ความเข้าใจเรื่อง que เรียนให้ลึกซึ่งครอบคลุมปัญหาและมีความหมายต่อการนำไปใช้ต่อการดำรงชีวิต และการแก้ปัญหาของสังคม

3. การเรียนจะต้องปรับวัฒนธรรมการเรียนของนักศึกษา การเรียนรู้ที่เน้นนักศึกษาเป็นสำคัญ นักศึกษาต้องมีลีลาการเรียนรู้ (learning Styles) ของตน มีอิสระในการเรียนรู้ อย่างมีความรับผิดชอบสูง มีวินัยในตนเอง หากการเรียนโดยยึดนักศึกษาเป็นสำคัญ นักศึกษาขาดระเบียบวินัยขาดความเข้มแข็งด้านจริยธรรม ขาดความรับผิดชอบ ขาดความอดทน และความมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ และขาดวินัยในการปฏิบัติตน การเรียนการสอนย่อมล้มเหลว ดังนั้น ครูจำเป็นต้องปลูกฝังและสร้างวินัยในตนเองควบคู่ไปกับวิธีการเรียนรู้

4. การเรียนรู้จากการคิดและการปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้โดยการประมวลความรู้จากประสบการณ์ต่าง ๆ มาวิเคราะห์ให้เป็นความรู้ใหม่ วิธีการใหม่ เพื่อนำความรู้และวิธีการไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างเหมาะสมสอดคล้องกัน เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงจากแหล่งเรียนรู้ สื่อ เหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมรอบตัวนำมาสรุปและสร้างความรู้ด้วยตนเอง

5. การเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น เป็นการเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น ด้วยการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ ความคิดและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ด้วยการนำข้อมูลมาศึกษาทำความเข้าใจร่วมกัน คิดวิเคราะห์ ตีความ แปลความ สังเคราะห์ ข้อมูลและประสบการณ์สรุปเป็นข้อความรู้ ทำให้เกิดความรู้ที่หลากหลาย มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เป็นการปลูกฝังคุณธรรมการอยู่ร่วมกัน และการทำงานร่วมกันทำให้พัฒนาทั้งทักษะและสังคม และทักษะการทำงานที่ดี

6. การเรียนรู้โดยมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนและมีส่วนร่วมในผลงาน เป็นการให้นักศึกษาร่วมกันวางแผนการเรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน เช่น การจัดนิทรรศการ การจัดอภิปรายความรู้ นักศึกษาจะเกิดการเรียนรู้ทักษะกระบวนการ การทำงานแบบมีส่วนร่วม มีความเป็นประชาธิปไตย รู้จักบทบาทหน้าที่ แบ่งความรับผิดชอบ ปรึกษาหารือ ติดตามผล ประเมินผลงาน และบูรณาการความรู้จากหลายวิชา

7. การเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ลีลาการเรียนรู้และความถนัดในการเรียนของตน นักศึกษาจะรู้กระบวนการเรียนรู้จากการที่ผู้สอนเปิด โอกาสและจัดสถานการณ์ให้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เกิดการศึกษาวิเคราะห์ และสรุปผล การเรียนรู้ เพื่อนำไปเป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ต่อไป

8. การเรียนรู้เพื่อนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ เป็นการนำความรู้ที่ได้จากการเรียน เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการปฏิบัติงาน ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการจัดการ ทักษะการดำเนินชีวิตและการมีมนุษยสัมพันธ์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพ

กระบวนการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนผู้สอนจะต้องศึกษาวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย เอกสารประกอบหลักสูตร แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บทบาทของผู้สอนจะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจากผู้บอกความรู้แก่นักศึกษา เป็นผู้สนับสนุนเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมายแก่นักศึกษา โดยดำเนินการดังนี้

1. เลือกรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนต้องเลือกรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับนักศึกษา
2. คิดค้นเทคนิค กลวิธี การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบอื่น ๆ และนำไปใช้ให้เหมาะสมกับปัจจัยต่าง ๆ
3. จัดกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนสามารถเลือกนำมาใช้หรือปรับใช้ โดยคำนึงสภาพและลักษณะของนักศึกษา เน้นให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติตามกระบวนการเรียนรู้ที่มีความสุข ดังนี้

3.1 การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน เป็นการจัดประสบการณ์ตรงให้นักศึกษาได้ปฏิบัติเหมือนกับการทำงานในชีวิตจริง รู้วิธีแก้ปัญหาด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ วิธีการวางแผนคิดวิเคราะห์ ประเมินผลการปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง

3.2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ เป็นวิธีการหรือพฤติกรรมที่จะช่วยให้การดำเนินงานเป็นกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลงาน ความรู้ และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ร่วมงาน

3.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิด วิธีการที่หลากหลายคือการใช้คำถาม การตั้งคำถาม โดยใช้หมวดความคิด 6 ใบ เป็นการใช้คำถามอย่างสร้างสรรค์

3.4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ตลอดจนชุมชนโดยการจัดกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้นักศึกษามีสมรรถภาพในการใช้ภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ด้วยการจัดกิจกรรมในห้องเรียน โรงเรียน และในชุมชน

3.5 การพัฒนาการเรียนรู้หลักการใช้ภาษา ทำให้นักศึกษาเข้าใจธรรมชาติของภาษาและวัฒนธรรมการใช้ภาษา ตระหนักว่า ภาษามีความสำคัญและมีพลังในการจัด

กิจกรรมการพัฒนาการเรียนรู้หลักทางภาษา ควบคู่และสัมพันธ์กับกิจกรรมการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาเพื่อ การสื่อสารในทุกกิจกรรม

3.6 การพัฒนาการเรียนรู้วรรณกรรม สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนไทย ในยุคสมัยต่าง ๆ และเป็นการปลูกฝังให้นักศึกษาเกิดความซาบซึ้งในสุนทรียภาพของภาษาไทยเพื่อ ประโยชน์ในการดำรงชีวิต โดยปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน

3.7 การพัฒนาการเรียนรู้ภูมิปัญญาทางภาษา ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจวิถีชีวิต และศิลปะการใช้ภาษาของคนในท้องถิ่น

วิธีการที่กล่าวมาข้างต้น ผู้สอนสามารถนำมาใช้ได้อย่างกว้างขวาง โดยใช้ เทคนิควิธีการที่หลากหลายที่เน้นนักศึกษาเป็นสำคัญ คือให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนและ เรียนอย่างมีความสุข ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความพร้อมของนักศึกษาและธรรมชาติของสาระการ เรียนรู้ที่เรียนเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

การวัดผลและประเมินผล

ในการจัดการเรียนการสอนใด ๆ ก็ตาม การสอนกับการวัดผลและประเมินผล มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันมา จนกล่าวได้ว่า เมื่อมีการสอนต้องมีการประเมินผลควบคู่ไปด้วย เสมอเพียงแต่วิธีการวัดและประเมินอาจเปลี่ยนรูปแบบไปตามยุคสมัย การประเมินเป็นส่วนหนึ่ง ที่สำคัญและจำเป็นของกระบวนการเรียนการสอน เป็นการหาคำตอบที่สร้างสรรค์ในทางบวก และให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับความก้าวหน้าของนักศึกษา เพื่อตรวจสอบว่าการสอนนั้น บรรลุเป้าหมายในระดับใด ผลจากการประเมินจะนำไปสู่การตัดสินใจที่มีผลต่อโรงเรียนใน เชิงบริหาร และอีกส่วนหนึ่งเป็นเสมือนเครื่องมือในการวัด และบ่งถึงความสามารถของนักศึกษา ตลอดหลักสูตรตามมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อเป็นพื้นฐานการดำเนินงานดังนี้

1. การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทย

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ด้านภาษาไทย เป็นงานที่ยากซึ่งต้องการ ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแท้จริงกับการทำงานของภาษาและการพัฒนาทางภาษา

1.1 ทักษะทางภาษา ฟัง พูด อ่าน เขียน คิด มีความสำคัญเท่า ๆ กัน และทักษะเหล่านี้มีความเกี่ยวเนื่องกัน และความก้าวหน้าของทักษะหนึ่งจะมีผลต่อพัฒนาการ ทักษะ อื่น ๆ

1.2 นักศึกษาต้องได้รับการพัฒนาความสามารถทางภาษาเช่นเดียวกันกับ ทักษะการคิด ทักษะสังคม และใช้ภาษาตามความต้องการที่แท้จริงของตนเอง

1.3 นักศึกษาต้องเรียนรู้การใช้ภาษาพูด ภาษาเขียนอย่างถูกต้องด้วย การฝึกฝน มิใช่การเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษาอย่างเดียว

1.4 นักศึกษาทุกคนต้องผ่านขั้นตอนการพัฒนาทางภาษาเช่นเดียวกันแต่จะต่างกันในเรื่องทักษะ และวิธีการเรียนรู้

1.5 ภาษาและวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด หลักสูตรความหลากหลายของภาษาจะช่วยให้นักศึกษาพัฒนาความรู้สึที่ดีเกี่ยวกับตนเองและกระตุ้นให้นักศึกษาเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญให้ความสำคัญกับความเคารพ และเห็นคุณค่าของเชื้อชาติ วัฒนธรรม และภูมิหลังทางภาษา

2. หลักการของการประเมินผลในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ

ประการแรก : การประเมินในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ จะต้องส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา

ประการที่สอง : การประเมินผลจะต้องใช้ข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

ประการที่สาม : การประเมินผลจะต้องมีความเที่ยงตรง เชื่อถือได้ และมีความยุติธรรม

3. การวางแผนการเก็บข้อมูลเพื่อการประเมินผลการเรียน

3.1 ผลการเรียนรู้ที่ต้องการจากกิจกรรมการเรียนการสอน คือ อะไร

3.2 ความมุ่งหมายของการประเมินคืออะไรและใครเป็นผู้นำผลการประเมินไปใช้

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการเรียนของนักศึกษา

4.1 การให้ตอบแบบทดสอบ ทั้งในลักษณะที่เป็นแบบเลือกตอบและข้อสอบชนิดให้ผู้สอนสร้างคำตอบ

4.2 การดูผลงาน การนำความรู้และทักษะไปใช้ในการปฏิบัติงานของนักศึกษา

4.3 ดูการปฏิบัติ โดยผู้สอนสามารถสังเกตการณ์นำทักษะและความรู้ไปใช้โดยตรงในสถานการณ์จริง

4.4 ดูกระบวนการ กระบวนการคิดของนักศึกษามากกว่าที่ดูผลงาน

5. แหล่งการเรียนรู้

แหล่งการเรียนรู้ที่นักศึกษาสามารถค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้ดังนี้

1. ห้องสมุด เป็นแหล่งเรียนรู้และหัวใจสำคัญของสถานศึกษาที่นักศึกษาจะต้องใช้ในการศึกษา ใช้ในการอ่านเพื่อเพิ่มพูนความรู้

2. ทรัพยากรบุคคล เช่น ผู้ปกครอง และคนในชุมชนที่มีความรู้ความสามารถด้านภาษาและภูมิปัญญาทางภาษา ภาษาถิ่น เพลงพื้นบ้าน พิธีกรรมต่าง ๆ

3. สื่อการเรียนการสอน เป็นสื่อที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเนื้อหา ประสบการณ์ แนวคิด ทักษะและเจตคติระหว่างผู้สอนกับนักศึกษา

3.1 ความสำคัญของการใช้สื่อการเรียนการสอน เป็นกระบวนการ สื่อสารความรู้ ประสบการณ์ ทักษะความคิดเห็น ตลอดจนทัศนคติ ซึ่งอาจจะทำได้หลายวิธี และอาจใช้เครื่องมือประกอบการสอน

3.2 ประเภทของสื่อการเรียนการสอน

3.2.1 สิ่งพิมพ์ เป็นสื่อที่ใช้ระบบการพิมพ์ เช่น หนังสือเรียน คู่มือหนังสือประสบการณ์ ฯลฯ

3.2.2 สื่อกิจกรรม อุปกรณ์ เป็นสื่อของสิ่งของต่างๆ เช่น ของจริง หุ่นจำลอง แผนภูมิ กราฟ ฯลฯ

3.2.3 สื่อกิจกรรม เป็นสื่อประเภทวิธีการที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติ ฝึกทักษะซึ่งต้องใช้กระบวนการคิด และการประยุกต์ความรู้ของนักศึกษา เช่น เกม เพลง ฯลฯ

3.2.4 สื่อบริบท เป็นสื่อที่ส่งเสริมการเรียนการสอน ได้แก่ สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ต่างๆ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ฯลฯ

นอกจากแหล่งเรียนรู้ที่กล่าวข้างต้น นักศึกษาสามารถศึกษาหาความรู้ ได้จากภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ในบ้านในสถานที่ต่าง ๆ ภาษาในคอมพิวเตอร์ซึ่งได้จาก อินเทอร์เน็ต วารสาร เป็นต้น

หลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทย

1. วัตถุประสงค์

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือของคนในชาติเพื่อการสื่อสารทำความเข้าใจและใช้ภาษา ในการประกอบกิจการงานทั้งส่วนตน ครอบครัว กิจกรรมทางสังคมและประเทศชาติ เป็น เครื่องมือการเรียนรู้ การบันทึกเรื่องราวจากอดีตจนถึงปัจจุบัน และเป็นวัฒนธรรมของชาติ ดังนั้นการเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะอย่างถูกต้อง เหมาะสมในการสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้แสวงหาความรู้และประสบการณ์ เรียนรู้ในฐานะเป็นวัฒนธรรม ทางภาษาให้เกิดความชื่นชมและภูมิใจในภาษาไทย

การเรียนรู้ภาษาไทยจะเกี่ยวพันกับความคิดของมนุษย์ จึงต้องส่งเสริมให้นักศึกษา ได้คิดสร้างสรรค์ คิดวิพากษ์วิจารณ์ คิดตัดสินใจแก้ปัญหา วินิจฉัยอย่างมีเหตุผลเพื่อใช้ในทาง สร้างสรรค์และใช้ภาษาอย่างสละสลวยสวยงาม ซึ่งเป็นการสร้างเสริมบุคลิกภาพของผู้ใช้ภาษา

ให้เกิดความน่าเชื่อถือ

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การอ่านและการฟังเป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราว ความรู้และประสบการณ์ ส่วนการพูดและการเขียนเป็นทักษะของการแสดงออกด้วยการแสดงความคิดเห็น ความรู้และประสบการณ์ การเรียนรู้ภาษาไทยจึงต้องเรียนเพื่อการสื่อสารให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สามารถเลือกใช้คำ เรียบเรียงความคิด ความรู้และใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องตามเกณฑ์ได้ตรงตาม ความหมายและถูกต้องตามกาลเทศะ บุคคล และมีประสิทธิภาพ

การเรียนภาษาไทยต้องเรียนวรรณคดี วรรณกรรม ภูมิปัญญาทางภาษาที่ถ่ายทอดความรู้ สึกนิกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีตและความงดงามของภาษา ในบทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองประเภทต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความซาบซึ้ง และความภูมิใจใน สิ่งที่บรรพบุรุษได้สั่งสมและสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

2. คุณภาพของนักศึกษา

2.1 เมื่อจบหลักสูตรการศึกษาระดับพื้นฐานแล้ว นักศึกษาต้องมีความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมดังนี้

2.2.1 สามารถใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างดี

2.2.2 สามารถอ่าน เขียน ฟัง ดู และพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.3 มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผลและคิดเป็นระบบ

2.2.4 มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน การแสวงหาความรู้และใช้ภาษาในการพัฒนา ตนและสร้างสรรค์งานอาชีพ

2.2.5 ตระหนักในวัฒนธรรมการใช้ภาษาและความเป็นไทย ภูมิใจและชื่นชม ในวรรณคดีและวรรณกรรมซึ่งเป็นภูมิปัญญาของคนไทย

2.2.6 สามารถนำทักษะทางภาษามาประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และถูกต้องตามกาลเทศะและบุคคล

2.2.7 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและสร้างความสามัคคีในความเป็นชาติไทย

2.2.8 มีคุณธรรมจริยธรรม มีวิสัยทัศน์ โลกทัศน์ที่กว้างไกลและลึกซึ้ง

3. เมื่อสำเร็จการศึกษา นักศึกษาต้องมีความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

สาระการเรียนรู้ภาษาไทยในหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา

กรมวิชาการ (2545 ก : 2 – 14) ได้จัดทำสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ สาขาวิชาภาษาไทยซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

สาระที่เป็นองค์ความรู้ของสาขาวิชาภาษาไทย ประกอบด้วย

สาระที่ 1 การอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

4. คุณภาพของนักศึกษาภาษาไทย เมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.1 สามารถใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างดี

4.2 สามารถอ่าน เขียน ฟัง ดู และพูด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.3 มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผลและคิดเป็นระบบ

4.4 มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน การแสวงหาความรู้และการใช้ภาษาในการพัฒนา

คนและสรรค์สร้างงานอาชีพ

4.5 ตระหนักในวัฒนธรรมการใช้ภาษาและความเป็นไทย ภูมิใจและชื่นชม

ในวรรณคดีและวรรณกรรมซึ่งเป็นภูมิปัญญาของคนไทย

4.6 สามารถนำทักษะทางภาษาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ได้อย่างมีประสิทธิภาพและ

ถูกต้องตามสถานการณ์และบุคคล

4.7 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและสร้างความสามัคคีในความเป็นชาติไทย

4.8 มีคุณธรรม จริยธรรม วิสัยทัศน์ โลกทัศน์ที่กว้างไกลและลึกซึ้ง

กลุ่มสาระและมาตรฐานการเรียนรู้สาขาวิชาภาษาไทยในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีรายละเอียดดังนี้

1. วิสัยทัศน์และโครงสร้างของหลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาไทย การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดหวังว่า เมื่อนักศึกษาเรียนภาษาไทย จะต้องเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะอย่างถูกต้อง เหมาะสมในการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ แสวงหาความรู้และประสบการณ์ เรียนรู้ในฐานะเป็นวัฒนธรรมทางภาษาให้เกิดความชื่นชม ซาบซึ้งและภูมิใจในภาษาไทย โดยเฉพาะคุณค่าของวรรณคดีและภูมิปัญญาทางภาษาของบรรพบุรุษ (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2545 : 80)

เมื่อจบแต่ละช่วงชั้น นักศึกษาต้องมีความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมดังนี้

1. อ่านได้คล่องและอ่านได้เร็ว

2. เข้าใจความหมายของหน้าที่ของคำกลุ่มคำ ประโยคและเข้าใจข้อความ

ที่อ่าน

3. นำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาคิด คาดคะเนเรื่องราวหรือเหตุการณ์และกำหนดแนวทางการปฏิบัติ

4. เลือกอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ทั้งความรู้และความบันเทิง

5. พุด และเขียนแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก ความต้องการ และ

จินตนาการ

6. จดบันทึกความรู้ ประสบการณ์ และเรื่องราวในชีวิตประจำวัน

7. จับใจความสำคัญ ตั้งคำถาม สนทนา แสดงความคิดเห็น เล่าเรื่อง ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์จากเรื่องที่ฟังดู

8. เข้าใจว่าภาษาไทยมีทั้งภาษาไทยกลาง หรือภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่น

9. ใช้คำคล้องจองแต่งบทร้อยกรองง่าย ๆ

10. ท่องจำบทร้อยกรองที่ไพเราะ และนำไปใช้ในการพุด และการเขียน

11. นำปริศนาคำทายและบทรื่องเล่นในท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนและเล่น

12. ให้ความสำคัญทางภาษาเป็นเครื่องมือการเรียน การแสวงหาความรู้และใช้ได้

เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์

13. นำความรู้ที่ได้จากการอ่านวรรณคดี และวรรณกรรม ไปใช้ในชีวิต

ประจำวัน

14. มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพุด

15. มีนิสัยรักการอ่านและการเขียน

5. กระบวนการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนผู้สอนจะต้องศึกษาวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย เอกสารประกอบหลักสูตร แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บทบาทของผู้สอนจะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจากผู้ออกความรู้แก่นักศึกษา เป็นผู้สนับสนุน เสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมายแก่นักศึกษา โดยดำเนินการดังนี้

1. เลือกรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนต้องเลือกรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับนักศึกษา

2. คิดค้นเทคนิค กลวิธี การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบอื่น ๆ และนำไปใช้ให้เหมาะสมกับปัจจัยต่าง ๆ

3. จัดกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนสามารถเลือกนำมาใช้หรือปรับใช้ โดยคำนึง สภาพและลักษณะของนักศึกษา เน้นให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติตามกระบวนการเรียนรู้ที่มีความสุข ดังนี้

3.1 การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน เป็นการจัดประสบการณ์ตรงให้นักศึกษา ได้ปฏิบัติเหมือนกับการทำงานในชีวิตจริง รู้วิธีแก้ปัญหาด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ วิธีการ วางแผนคิดวิเคราะห์ ประเมินผลการปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง

3.2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ เป็นวิธีการหรือ พฤติกรรมที่จะช่วยให้การดำเนินงานเป็นกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลงาน ความรู้และ ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ร่วมงาน

3.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิด วิธีการที่หลากหลายคือ การใช้คำถาม การตั้งคำถาม โดยใช้หมวดความคิด 6 ใบ เป็นการใช้คำถามอย่างสร้างสรรค์

3.4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ตลอดจนชุมชน โดยการจัดกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้นักศึกษามีสมรรถภาพ ในการใช้ภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ด้วยการจัดกิจกรรมในห้องเรียน โรงเรียน และในชุมชน

3.5 การพัฒนาการเรียนรู้หลักการใช้ภาษา ทำให้นักศึกษาเข้าใจธรรมชาติ ของภาษาและวัฒนธรรมการใช้ภาษา ตระหนักว่า ภาษามีความสำคัญและมีพลังกิจกรรมการ พัฒนาการเรียนรู้หลักทางภาษา ควบคู่และสัมพันธ์กับกิจกรรมการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาเพื่อการ สื่อสารทุกกิจกรรม

3.6 การพัฒนาการเรียนรู้วรรณกรรม สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนไทย ในยุคสมัยต่าง ๆ และเป็นการปลูกฝังให้นักศึกษาเกิดความซาบซึ้งในสุนทรียภาพของภาษาไทยเพื่อ ประโยชน์ในการดำรงชีวิต โดยปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน

3.7 การพัฒนาการเรียนรู้ภูมิปัญญาทางภาษา ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจวิถีชีวิต และศิลปะการใช้ภาษาของคนในท้องถิ่น

วิธีการที่กล่าวมาข้างต้น ผู้สอนสามารถนำมาใช้ได้อย่างกว้างขวาง โดยใช้เทคนิค วิธีการที่หลากหลายที่เน้นนักศึกษาเป็นสำคัญ คือให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนและเรียนอย่าง มีความสุข ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความพร้อมของนักศึกษาและธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ที่เรียน เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

6. การวัดผลและประเมินผล

ในการจัดการเรียนการสอนใด ๆ ก็ตาม การสอนกับการวัดผลและประเมินผลมี

ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันมา จนกล่าวได้ว่าเมื่อมีการสอนต้องมีการประเมินผลควบคู่ไปด้วยเสมอ เพียงแต่วิธีการวัดและประเมินอาจเปลี่ยนรูปแบบไปตามยุคสมัย การประเมินเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญและจำเป็นของกระบวนการเรียนการสอน เป็นการหาคำตอบที่สร้างสรรค์ในทางบวก และให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับความก้าวหน้าของนักศึกษา เพื่อตรวจสอบว่าการสอนนั้นบรรลุเป้าหมายในระดับใด ผลจากการประเมินจะนำไปสู่การตัดสินใจที่มีผลต่อโรงเรียนในเชิงบริหาร และอีกส่วนหนึ่งเป็นเสมือนเครื่องมือในการวัด และบ่งถึงความสามารถของนักศึกษาตลอดหลักสูตร ตามมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อเป็นพื้นฐานการดำเนินงานดังนี้

1. การวัดผลและประเมินผลการเรียนภาษาไทย

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ด้านภาษาไทย เป็นงานที่ยากซึ่งต้องการความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแท้จริงกับการทำงานของภาษาและการพัฒนาทางภาษา

1.1 ทักษะทางภาษา ฟัง พูด อ่าน เขียน ดู มีความสำคัญเท่า ๆ กันและทักษะเหล่านี้มีความเกี่ยวเนื่องกันและความก้าวหน้าของทักษะหนึ่งจะมีผลต่อพัฒนาการทักษะอื่นๆ

1.2 นักศึกษาต้องได้รับการพัฒนาความสามารถทางภาษาเช่นเดียวกันกับทักษะการคิด ทักษะสังคม และใช้ภาษาตามความต้องการที่แท้จริงของตนเอง

1.3 นักศึกษาต้องเรียนรู้การใช้ภาษาพูด ภาษาเขียนอย่างถูกต้องด้วยการฝึกฝนมิใช่การเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษาอย่างเดียว

1.4 นักศึกษาทุกคนต้องผ่านขั้นตอนการพัฒนาทางภาษาเช่นเดียวกันแต่จะต่างกันในเรื่องจังหวะก้าว และวิธีการเรียนรู้

1.5 ภาษาและวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด หลักสูตรความหลากหลายของภาษาจะช่วยให้นักศึกษาพัฒนาความรู้ลึกซึ้งที่ดีเกี่ยวกับตนเองและกระตุ้นให้นักศึกษาเรียนรู้ให้ความสำคัญให้ความสำคัญเคารพ และเห็นคุณค่าของเชื้อชาติ วัฒนธรรม และภูมิหลังทางภาษา

2. หลักการของการประเมินผลในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ

ประการแรก : การประเมินในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ จะต้องส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา

ประการที่สอง : การประเมินผลจะต้องใช้ข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

ประการที่สาม : การประเมินผลจะต้องมีความเที่ยงตรง เชื่อถือได้และ

ยุติธรรม

3. การวางแผนการเก็บข้อมูลเพื่อการประเมินผลการเรียน

3.1 ผลการเรียนรู้ที่ต้องการจากกิจกรรมการเรียนการสอน คืออะไร

3.2 ความมุ่งหมายของการประเมินคืออะไรและใครเป็นผู้นำผลการประเมิน

ไปใช้

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการเรียนของนักศึกษา

4.1 การให้ตอบแบบทดสอบ ทั้งในลักษณะที่เป็นแบบเลือกตอบและข้อสอบชนิดให้ผู้สอนสร้างคำตอบ

4.2 การดูผลงาน การนำความรู้และทักษะไปใช้ในการปฏิบัติงานของนักศึกษา

4.3 การปฏิบัติ โดยผู้สอนสามารถสังเกตการณ์นำทักษะและความรู้ไปใช้โดยตรงในสถานการณ์จริง

4.4 การประเมิน การประเมินการคิดของนักศึกษามากกว่าที่ดูผลงาน

5. แหล่งการเรียนรู้

แหล่งการเรียนรู้ที่นักศึกษาสามารถค้นหาหาความรู้เพิ่มเติมได้ดังนี้

1. ห้องสมุด เป็นแหล่งเรียนรู้และหัวใจสำคัญของสถานศึกษาที่นักศึกษาจะต้องใช้ในการศึกษา ใช้ในการอ่านเพื่อเพิ่มพูนความรู้

2. ทรัพยากรบุคคล เช่น ผู้ปกครอง และคนในชุมชนที่มีความรู้ความสามารถด้านภาษาและภูมิปัญญาทางภาษา ภาษาถิ่น เพลงพื้นบ้าน พิธีกรรมต่าง ๆ

3. สื่อการเรียนการสอน เป็นสื่อที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเนื้อหาประสบการณ์ แนวคิด ทักษะและเจตคติระหว่างผู้สอนกับนักศึกษา

3.1 ความสำคัญของการใช้สื่อการเรียนการสอน เป็นกระบวนการสื่อสารความรู้ ประสบการณ์ ทักษะความคิดเห็น ตลอดจนทัศนคติ ซึ่งอาจทำได้หลายวิธี และอาจใช้เครื่องมือประกอบการสอน

3.2 ประเภทของสื่อการเรียนการสอน

3.2.1 สิ่งพิมพ์ เป็นสื่อที่ใช้ระบบการพิมพ์ เช่น หนังสือเรียน คู่มือ หนังสือประสบการณ์ ฯลฯ

3.2.2 สื่อกิจกรรม อุปกรณ์ เป็นสื่อของสิ่งของต่าง ๆ เช่น ของจริง หุ่นจำลอง แผนภูมิ กราฟ ฯลฯ

3.2.3 สื่อกิจกรรม เป็นสื่อประเภทวิธีการที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติฝึกทักษะซึ่งต้องใช้กระบวนการคิด และการประยุกต์ความรู้ของนักศึกษา เช่น เกม เพลง ฯลฯ

3.2.4 สื่อบริบท เป็นสื่อที่ส่งเสริมการเรียนการสอน ได้แก่

สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ฯลฯ

นอกจากแหล่งเรียนรู้ที่กล่าวข้างต้น นักศึกษาสามารถศึกษาหาความรู้ได้จากภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ในบ้านในสถานที่ต่าง ๆ ภาษาในคอมพิวเตอร์ซึ่งได้จากอินเทอร์เน็ต วารสาร เป็นต้น

การอ่านคิดวิเคราะห์

นักศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านไว้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 941) ได้ให้ความหมายของคำว่าอ่านไว้ดังนี้ “อ่าน” หมายถึง ว่าตามตัวหนังสือ ออกเสียงตามตัวหนังสือ ดูหรือเข้าใจความจากตัวหนังสือสังเกตหรือพิจารณาดูเพื่อให้เข้าใจ

บันลือ พลฤษะวัน (2532 : 29 – 35) ได้ให้ความหมายของการอ่าน ไว้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการในการแปลความหมายของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่มีการจดบันทึกไว้การอ่านที่แท้จริงผู้จะต้องเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ซึ่งจะต้องอาศัยประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐาน

เปลื้อง ณ นคร (2538 : 12) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่าน ไว้ดังนี้ การอ่านเป็นทักษะภาครัฐซึ่งนำไปสู่ความคิด การอ่านเป็นเสมือนกุญแจที่ไขไปสู่ความกระจ่าง ในปัญหามานานาประการ ในแง่จิตวิทยาถือว่าการอ่านเป็นทักษะที่ตัวเองใช้กระบวนการอันซับซ้อนเกี่ยวข้องกับสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายของภาษาพูด เพื่อให้อ่านเข้าใจความคิดของผู้เขียน

ฉวีวรรณ อุหาภินันท์ (2542 : 1) กล่าวว่า การอ่าน คือ การพัฒนาความรู้สติปัญญา และจิตใจในการเรียนขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่าน ทั้งนี้เพราะการอ่านเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่น ๆ

ธิดา โมสิกรัตน์, ตรีศิลป์ บุญขจร และประภาวดี สืบสนธิ์ (2543 : 530) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ รับรู้ และเข้าใจความหมายของคำ หรือสัญลักษณ์โดยการแปลออกเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อื่น ไปด้วยตลอดเวลา

สนิท สัตโยภาส (2545 : 92) ได้กล่าวถึงการอ่านไว้ว่า การอ่าน คือการทำปฏิกิริยาระหว่างการมองเห็นกับองค์ประกอบในการแปลความหมาย ทำความเข้าใจคำและรวบรวมเข้าไปเป็นหน่วยความคิดเห็นพิจารณาและสรุปการเห็น

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545 : 2) ให้ความหมายของการอ่าน ลักษณะของกระบวนการเป็นลำดับขั้นที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค

ข้อความ และเรื่องราวของสารที่ผู้อ่านสามารถบอกความหมายได้

สรุปได้ว่า การอ่านไม่ใช่แต่การออกเสียงตามตัวอักษรอย่างเดียว การอ่านเป็นกระบวนการถ่ายทอดความหมายจากสารหรือตัวอักษรออกมาเป็นความคิด ความรู้ที่ได้จากการอ่านขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการอ่านของแต่ละบุคคล

จุดมุ่งหมายในการอ่าน

กรมวิชาการ (2535 : 9 – 16) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการอ่านในแต่ละระดับชั้นไว้ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ดังนี้

การอ่านในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 2 มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้มีทักษะการอ่านในใจและการอ่านออกเสียงอ่านได้ถูกต้องชัดเจนมีความเข้าใจในการอ่านสามารถจับใจความสำคัญและการตอบคำถามได้ รู้หลักเกณฑ์ง่ายๆ เกี่ยวกับการอ่านและนำไปใช้ได้มีนิสัยที่ดีในการอ่านและรักการอ่าน

การอ่านในระดับชั้นปริญญตรี – 4 มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การอ่าน และสามารถนำไปใช้คำอ่านใหม่ๆ ได้ มีทักษะในการอ่านในใจและอ่านออกเสียงได้ถูกต้องคล่องแคล่วรวดเร็ว สามารถจับใจความสำคัญ คิดเชิงวิจารณ์ และวิเคราะห์ใจความสำคัญ ปฏิบัติตนจนเป็นนิสัยที่ดีในการอ่าน การใช้พจนานุกรม การเลือกการใช้ การเก็บรักษาหนังสือและการใช้ห้องสมุดในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมและหาความเพลิดเพลินในยามว่าง

การอ่านในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การอ่านมีทักษะในการอ่านในใจและอ่านออกเสียงได้ถูกต้องคล่องแคล่วรวดเร็ว สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกรู้จัก จากเรื่องราวที่อ่านได้ สามารถจับใจความสำคัญ คิดเชิงวิจารณ์ วิเคราะห์ใจความสำคัญ ปฏิบัติตนจนเป็นนิสัยที่ดีในการอ่าน การใช้พจนานุกรม การเลือกการใช้ การเก็บรักษาหนังสือและการใช้ห้องสมุดในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมและหาความเพลิดเพลินในยามว่างและรักการอ่าน

วิธีการสอนอ่าน

สนิท สัตโยภาส (2532 : 98 – 104) ได้กล่าวถึงวิธีที่ควรใช้ในการสอนอ่านไว้ดังนี้

1. วิธีสอนแบบมาตรฐาน เป็นการสอนที่ยึดหลักการสื่อความหมายในชีวิตประจำวันการสอนวิธีนี้จะสอดคล้องกับธรรมชาติของการใช้ภาษา คือ การสอนอ่านเป็นคำ หรือเป็นประโยค โดยเลือกคำและประโยคที่มีความหมายใกล้ตัวเด็กมาสอน

2. วิธีสอนแบบแจกลูกเทียบเสียง เป็นการสอนอ่านเทียบเสียงพยัญชนะ สระ และตัวสะกด เป็นหลักในการอ่าน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการหัดอ่านและเขียน

3. วิธีสอนแบบแจกลูกสะกดคำ คำแต่ละคำประกอบด้วยรูป และเสียงของ พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด เวลาอ่านจะอ่านเป็นคำก็ต้องให้พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด จะช่วยพาเสียงไปเอง

4. วิธีสอนแบบผสม คือการสอนเป็นคำและเป็นประโยคที่มีความหมายเดียวกัน ให้อ่านเทียบเสียงแจกลูกไปด้วย ซึ่งตรงกับหนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาตามหลักสูตร พุทธศักราช 2521 นั่นเอง คือเน้นให้อ่านเป็นคำและเนื้อเรื่อง โดยนำคำผันได้และความหมาย มาแต่งเป็นเรื่องราวติดต่อกันมีตัวละครในการดำเนินเรื่องชุดเดียวกันตลอดตั้งแต่ ป.1 – 6

5. การสอนอ่านออกเสียงประเภทร้อยแก้ว

5.1 ก่อนลงมืออ่านครูควรแนะนำเกี่ยวกับการเปล่งเสียงให้ชัดเจนถูกต้อง ไม่อ่านช้าหรือเร็ว ไม่ดังหรือค่อยเกินไปมีเสียงหนักเบา ทำทางการจับหนังสือ การวางสายตา การเปิดปิดหนังสือ

5.2 การอ่านออกเสียงจะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อเด็กได้เห็นคำหรือข้อความได้ เปล่งเสียงอ่าน เข้าใจความหมายและสามารถนำความหมายนั้นไปใช้ในการคิด พุคสนทนา หรือ เขียนได้ถูกต้อง

5.3 เมื่อเริ่มอ่านใหม่ ช่วงสายตาเด็กยังแคบจะมองตัวหนังสือเป็นคำครูควรให้ เด็กอ่านเป็นช่วงทีละคำก่อน เช่น ฉันไปโรงเรียน อ่านว่า ฉัน-ไป-โรง-เรียน

5.4 ก่อนลงมืออ่านครูควรแนะนำให้เด็กอ่านในใจก่อน เพื่อสำรวจว่าจะ แบ่งวรรคตอนตรงไหน จะพักหายใจตอนใด โดยใช้เครื่องหมายช่วย เช่น นานมาแล้ว-มีราชสีห์ ตัวหนึ่งนอนหลับอยู่

5.5 ครูอ่านออกเสียงที่ถูกต้องให้เป็นตัวอย่างบ้างหรืออ่านนำให้เด็กอ่านตาม แล้วให้เด็กสังเกตการณ์เว้นวรรคตอน และพยายามฝึกอ่านเป็นติบท คือเน้นเสียงหนักเบา เหมือนการพูดและสนทนากันในชีวิตประจำวัน

5.6 หาข้อความสั้น ๆ มาให้เด็กอ่านแล้วอภิปรายความหมายของข้อความและการแบ่งวรรคตอน

5.7 ฝึกอ่านออกเสียงในหนังสือภาษาไทย

6. การสอนอ่านออกเสียงประเภทร้อยกรอง จุดประสงค์สำคัญของการอ่าน ทำนองเสนาะ ก็คือเพื่อให้เด็กได้ซาบซึ้งในรสไพเราะของบทร้อยกรองนั้นๆ ซึ่งมีแนวการสอนดังนี้

6.1 ก่อนออกเสียง นักศึกษาควรอ่านบทร้อยกรองในใจก่อน เพื่อพิจารณาว่าเป็นบทร้อยกรองประเภทใด มีทำนองอย่างไร มีคำศัพท์ใดบ้างที่ยังไม่รู้จักความหมาย มีใจความอย่างไร

6.2 ครูและนักศึกษาร่วมกันทำความเข้าใจส่วนประกอบต่าง ๆ ของคำประพันธ์

6.3 ให้นักศึกษาฝึกอ่านเหมือนอ่านบทร้อยแก้วก่อน โดยเว้นวรรคตอนและมีจังหวะตามคำสัมผัส และตามเส้นแบ่งจังหวะ เวลาอ่านให้เคาะจังหวะไปด้วย เช่น

ผู้ใด – เป็นผู้ – มีมิตร จิตคิด - ต้องกัน – หารรยา

มีความ-ยินดี-ปรีดา ยิ่งกว่า-มีสิน-เงินทอง

6.4 ให้นักศึกษาทำนองเสนาะตามฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์นั้น ๆ โดยมีการเคาะจังหวะทำเสียงสูงต่ำ หนักเบา เอื้อนเสียงและเน้นสัมผัสชัดเจนมีจังหวะและคลื่นเสียงที่ชวนให้เกิดอารมณ์

6.5 ขณะอ่านควรแนะนำให้นักศึกษาให้ใช้น้ำหนักเสียงให้เหมาะสมกับเนื้อความที่อ่านด้วยเช่นเนื้อความนั้นแสดงถึงความตื่นเต้นเร้าใจก็ควรใช้เสียงที่ตื่นเต้นเร้าใจ โกรธก็ควรใช้เสียงกระแทกดังกร้าว ถ้าต้องการแสดงความโศกเศร้าก็ใช้เสียงแผ่วเบาละห้อย เป็นต้น

6.6 การฝึกอ่านควรเริ่มต้นที่ครูอ่านให้ฟังก่อนแล้วจึงให้นักศึกษาอ่านทั้งชั้นอ่านทีละแถว แล้วอ่านทีละคนตามลำดับ อาจใช้เครื่องบันทึกเสียงอ่านของนักศึกษานแล้วเปิดให้ฟังเพื่อหาข้อบกพร่องและการแนวทางแก้ไขต่อไป

6.7 ถ้าบทใดสามารถแสดงท่าทางประกอบ ได้ก็ควรทำ เพราะจะทำให้การเรียนมีชีวิตชีวา สนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กไปด้วย

7. การอ่านในใจ การอ่านประเภทนี้มีความสำคัญต่อเด็กมากเพราะเป็นการอ่านที่เด็กต้องใช้เป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในวิชาต่าง ๆ ตลอดจนการอ่านเพื่อความบันเทิง ซึ่งเด็กจะต้องฝึกจนเกิดทักษะโดยเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านออกมาเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียนได้ ทั้งยังสามารถนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ข้อเสนอแนะในการอ่านในใจมีดังนี้

7.1 ก่อนอ่านครูควรแนะนำนิสัยที่ดีในการอ่าน เช่น ขณะอ่านไม่ทำปากขมูขมับ ให้มีสมาธิทำความเข้าใจไปด้วย

7.2 ก่อนลงมืออ่านครูควรนำศัพท์ยาก ๆ มาอธิบายเพื่อช่วยให้เด็กเข้าใจความหมายของคำที่อ่านได้เร็วขึ้น

7.3 ให้อ่านหนังสือเรียนภาษาไทยแล้วครูจัดกิจกรรม เช่น อ่านแล้วหาข้อคิดคติสอนใจจากเรื่องที่อ่าน อ่านแล้วย่อความ อ่านแล้วให้วิจารณ์เรื่องราวหรือตัวละครอ่านแล้วให้ตอบคำถามเป็นต้น

7.4 หาข้อความจากที่ต่าง ๆ เช่นนิทาน ข่าว บทความหรือการ์ตูนมาให้เด็กอ่านแล้วทำกิจกรรม เช่น ให้แสดงท่าทางประกอบเรื่อง ให้ตั้งชื่อเรื่องหรือเรียงลำดับเรื่องราว ให้สรุปเรื่องส่ง เป็นต้น

7.5 ครูพยายามสร้างสิ่งแวดล้อมทางการอ่าน เช่น แนะนำหนังสือในห้องสมุด จัดมุมหนังสือ จัดป้ายนิเทศ เป็นต้น

7.6 จัดกิจกรรมให้เด็กฝึกอ่านเร็ว เช่น เขียนคำสั่งให้ทำในเวลาจำกัดให้อ่านโดยจับเวลา เป็นต้น

สรุปได้ว่า ก่อนลงมืออ่านครูควรแนะนำให้เด็กอ่านในใจก่อน เพื่อสำรวจว่าจะแบ่งวรรคตอนตรงไหน จะพักหายใจตอนใด โดยใช้เครื่องหมายช่วย เช่น นานมาแล้ว-มีราชสีห์ตัวหนึ่งนอนหลับอยู่ ครูอ่านออกเสียงที่ถูกต้องให้เป็นตัวอย่างบ้างหรืออ่านนำให้เด็กอ่านตามแล้วให้เด็กสังเกตการเว้นวรรคตอน และพยายามฝึกอ่านเป็นติบท คือเน้นเสียงหนักเบาเหมือนการพูดและสนทนากันในชีวิตประจำวัน และหาข้อความสั้น ๆ มาให้เด็กอ่าน

การอ่านคิดวิเคราะห์

นักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ดังนี้

ชวาล แพร์ตันกุล (2520 : 257) ให้ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ คือความสามารถในการแยกสิ่งสำเร็จรูปออกเป็นส่วนย่อย ๆ ตามหลักการและกฎเกณฑ์ที่กำหนดให้ เพื่อค้นหาความจริงต่างๆ ที่ซ่อนแฝงอยู่ภายในเรื่องราวนั้น

ประเทิน มหาจันทร์ (2530 : 173) ให้ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ คือการคิดอย่างรอบคอบ โดยใช้วิจารณ์ญาณอย่างลึกซึ้ง แต่เป็นการคิดที่มีต่อเรื่องราวที่อ่านจากหนังสือ ผู้อ่านจะต้องใช้วิจารณ์ญาณในการตัดสินใจของผู้เขียนว่าเป็นไปในลักษณะใดมากกว่าการที่จะได้เห็นดีเห็นชอบไปกับความคิดของนักศึกษาโดยสิ้นเชิง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2531 : 753) ให้ความหมายของวิเคราะห์ หมายถึง ใ้ใคร่ครวญ แยกออกเป็นส่วน ๆ

ประพนธ์ เรื่องณรงค์ และคนอื่น ๆ (2545 : 51) ให้ความหมายของการอ่านเพื่อวิเคราะห์ เป็นการอ่านด้วยความคิดพิจารณา และไตร่ตรองด้วยเหตุผลว่าเนื้อความที่อ่านนั้นส่วนใดเป็นสาระ หรือไม่เป็นสาระ ส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น ส่วนใดควรเชื่อถือ หรือ

ไม่ควรเชื่อถือ รวมถึงพิจารณาจุดประสงค์และทัศนคติของผู้เขียน ทั้งนี้เพื่อแยกแยะและเลือกเฟ้นสาระที่ดีไว้ใช้ประโยชน์ต่อไป

ความหมายของการอ่านคิดวิเคราะห์พอสรุปได้ว่าเป็น ความสามารถในการแยกแยะข้อเท็จจริง ออกจากข้อคิดเห็น และประเมินสิ่งที่อ่าน โดยใช้ความคิดพิจารณาอย่างรอบคอบและมีวิจารณ์ญาติต่อเรื่องราวที่อ่าน

หลักการอ่านเพื่อวิเคราะห์

ประพนธ์ เรืองณรงค์ และคนอื่น ๆ (2545 : 50 – 51) ได้กล่าวว่า การอ่านอย่างวิเคราะห์เป็นการอ่านที่ฝึกให้นักศึกษารู้จักอ่านหนังสืออย่างมีวิจารณ์ญาติ ความเหมาะสมขององค์ประกอบในการเขียน ทั้งเนื้อหาและรูปแบบ เข้าใจจุดประสงค์และทัศนคติของผู้เขียนรวมทั้งวินิจฉัยค่า เรื่องนั้นควรอ่านหรือไม่ควรอ่านอย่างไร การฝึกทักษะการอ่านอย่างวิเคราะห์ทำให้นักศึกษารับหนังสือเป็นและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหลักการอ่านเพื่อวิเคราะห์มีหลักปฏิบัติดังนี้

1. แยกแยะส่วนที่เป็นสาระสำคัญและส่วนขยายความ การเขียนหนังสือผู้เขียนจะเขียนใน 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นสาระสำคัญ และส่วนขยายความ ซึ่งอาจจะเป็นการอธิบายหรือยกตัวอย่างประกอบ การอ่านอย่างวิเคราะห์นั้นผู้อ่านต้องค้นหาส่วนที่เป็นสาระสำคัญที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ เพื่อจะได้เข้าใจจุดประสงค์ที่แท้จริงของผู้เขียน
2. แยกแยะส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็นในงานเขียนต่างๆ นอกจากผู้เขียนจะนำเสนอข้อมูลส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงแล้ว บางครั้งผู้เขียนอาจสอดแทรกข้อคิดเห็น เพื่อแสดงมุมมองและทัศนคติส่วนตัวอักษรจะทำให้งานเขียนน่าสนใจและน่าอ่านยิ่งขึ้น แต่ในข้อคิดเห็นนั้น ๆ อาจแฝงด้วยค่านิยมส่วนตัว ความเชื่อ หรืออคติต่าง ๆ ของผู้เขียน ซึ่งผู้อ่านต้องพิจารณาว่าความคิดเห็นของผู้เขียนตั้งอยู่บนเหตุผลที่ถูกต้องหรือไม่ ควรเห็นด้วยกับผู้เขียนหรือไม่ การอ่านประเภทนี้จึงต้องอาศัยประสบการณ์การอ่านอย่างมาก

สรุปได้ว่า หลักการอ่านเพื่อวิเคราะห์เป็นการค้นหาส่วนที่เป็นสาระสำคัญที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ ซึ่งผู้อ่านจะต้องพิจารณาว่าความคิดเห็นของผู้เขียนตั้งอยู่บนเหตุผลที่ถูกต้องหรือไม่ ซึ่งเป็นการฝึกทักษะการอ่านที่ทำให้นักศึกษารับหนังสือเป็นและมีประสิทธิภาพ

การเขียนสื่อความ

ความหมายของการเขียน

นพพล จันทรเพ็ญ (2531 : 91) ให้ความหมายของการเขียน คือการแสดงออก ในการติดต่อสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์โดยอาศัยภาษาตัวอักษรเป็นสื่อถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ความต้องการ และความในใจของเราให้กับผู้อื่นทราบ การเขียนจะมีลักษณะการสื่อสารที่ถาวร สามารถคงอยู่ได้นาน ตรวจสอบได้เป็นหลักฐานอ้างอิงนานนับพันนับหมื่นปี ถ้ามีการเก็บรักษา ให้คงอยู่สภาพเดิมได้

วรรณิ โสภประยูร (2537 : 139) กล่าวว่า การเขียน คือ การถ่ายทอดความรู้สึก และ ความต้องการของบุคคลออกมาเป็นสัญลักษณ์หรือตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นใจ

มนตรี ภัคศิณรงค์ (2540 : 38) ได้กล่าวถึงความหมายของการเขียนไว้ว่า การเขียน คือ การถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของคนเรามาเป็นตัวหนังสือ เพื่อเป็นการสื่อความหมายให้ บุคคลอื่นได้เข้าใจความรู้สึกของตน และการเขียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต ได้ด้วย

คมศิลป์ ประสงค์สุข (2545 : 29) ได้กล่าวว่า การเขียน หมายถึงการถ่ายทอด ความรู้สึก ความคิดของตนออกมาเป็นเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่สามารถมองเห็นได้

ชุตติกาญจน์ เทศจรรัตน์ (2545 : 33) ได้กล่าวว่า การเขียน หมายถึง การถ่ายทอด ความรู้สึกนึกคิด และความต้องการของบุคคลออกมาเป็นสัญลักษณ์ หรือตัวอักษรเพื่อสื่อความ หมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ รวมทั้งเราสามารถมองเห็นได้

จุดหมายหลักและความสำคัญในการสอนเขียน

กรมวิชาการ (2535 : 10-17) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายการสอนเขียนในระดับ ชั้นประถมศึกษาไว้ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ดังนี้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 เพื่อให้มีทักษะในการเขียน เขียนได้ถูกต้องรวดเร็ว เป็นระเบียบสวยงาม และสื่อความหมายได้ สามารถลำดับเหตุการณ์ได้ มีนิสัยที่ดีในการเขียน รักการเขียน แนะนำการเขียน และนำการเขียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 เพื่อให้มีทักษะในการเขียน เขียนได้ถูกต้องรวดเร็ว เป็นระเบียบสวยงาม และสื่อความหมายได้ เขียนอย่างมีรูปแบบได้ สามารถลำดับเหตุการณ์ได้ มีนิสัยที่ดีในการเขียน รักการเขียน แนะนำการเขียน และนำการเขียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิต ประจำวันได้

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 เพื่อให้มีทักษะในการเขียน เขียนได้ถูกต้องรวดเร็ว เป็นระเบียบสวยงาม และสื่อความหมายได้ เขียนอย่างมีรูปแบบได้ สามารถลำดับเหตุการณ์ เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน เขียนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี และเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ มีนิสัยที่ดีในการเขียน รักการเขียน และนำการเขียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

วรรณิ โสมประยูร (2537: 141) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนไว้ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ ที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และประสบการณ์ของตนออกเสนอผู้อ่าน
2. เป็นการเก็บบันทึกรวบรวมข้อมูลที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ ซึ่งตนเคยมีประสบการณ์มาก่อน
3. เป็นเครื่องมือถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม เช่น การถ่ายทอดจากสมัยหนึ่งไปสู่อีกสมัยหนึ่ง หรือจากชาติหนึ่ง ไปสู่อีกชาติหนึ่ง
4. เป็นเครื่องมือพัฒนาสติปัญญาของบุคคล เนื่องจากการเรียนรู้เกือบทุกอย่าง ต้องอาศัย การเขียนเป็นเครื่องมือสำหรับบันทึกสิ่งที่ได้ฟังหรือได้อ่าน
5. เป็นการสอนความต้องการของมนุษย์ ตามความประสงค์ของมนุษย์แต่ละคน ประรารณา เช่น เพื่อต้องการทำให้รู้เรื่องราว ทำให้รัก ทำให้โกรธ และสร้างหรือทำลายความสามัคคีของคนในชาติ
6. เป็นการแสดงออกซึ่งภูมิปัญญาของผู้เขียน ทำให้รู้ถึงความสามารถของผู้เขียน ได้จากวรรณกรรมหรืองานเขียนอื่นๆ
7. เป็นอาชีพหนึ่งที่ได้รับยกย่องว่ามีเกียรติ และเพิ่มฐานะทางเศรษฐกิจให้สูงขึ้นได้
8. เป็นการพัฒนาความสามารถและบุคลิกส่วนบุคคล ให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง ในการแสดงความรู้สึกและแนวคิด

ขั้นตอนการเขียนคำ

ประเทิน มหาจันทร์ (2521 : 65) ได้เสนอแนะลำดับขั้นตอนของการสะกดคำไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความหมายของการออกเสียง ในขั้นนี้ครูจะต้องให้นักศึกษาเข้าใจ ความหมายของคำ มองเห็นคำพร้อมทั้งออกเสียงคำนั้น และสามารถพูดเป็นประโยชน์ได้ โดยใช้คำเหล่านั้นอย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 2 มองการเห็นรูปคำ ในขั้นนี้ครูจะต้องให้นักศึกษาได้มองเห็นรูปคำ และ ส่วนประกอบต่างๆ ของคำ แยกคำเป็นพยางค์ ออกเสียงคำนั้นเป็นพยางค์ แล้วสะกดเป็นคำ อีกครั้งหนึ่ง

ขั้นที่ 3 การระลึกคำ ให้มองคำแล้วให้สะกดโดยไม่ต้องตรวจทานว่าการสะกดคำนั้นถูกต้องหรือไม่ ถ้าสะกดผิดก็ให้นักศึกษาย้อนกลับไปเริ่มต้นในขั้นที่ 1

ขั้นที่ 4 การเขียนคำนั้นให้ถูกต้องจากความจำ ใ้สวรรค์ยุคต์ สระ ได้ถูกต้องแล้ว ตรวจสอบว่าเขียนคำเหล่านั้น ได้ถูกต้องชัดเจนหรือไม่

ขั้นที่ 5 การทบทวนให้นักศึกษาเขียนคำโดยไม่ต้องดูแบบ ถ้าเขียนถูกต้องถึง 3 ครั้ง แสดงว่านักศึกษารู้จักคำนั้นดีแล้ว และถ้าให้นักศึกษานำคำนั้น ไป เขียนเป็นประโยคทันที อาจเขียนเป็นเรื่องความหรือจดหมายก็ได้

แบบของการสอนการเขียน

บันลือ พุทธะวัน (2521 : 170-174) ได้จำแนกการสอนเขียนไว้ 5 แบบ ด้วยกัน คือ

1. การสอนเขียนแบบใช้เสียงพาไป การสอนเขียนแบบนี้มุ่งใช้ความคิดเด่นของภาษาไทย ที่มีเสียงคงที่ และใช้ความสัมพันธ์ของการฝึกอ่านแบบสะกดควบคู่กับการเขียนมาใช้ ประโยชน์อย่างเต็มที่ ตัวอย่างเช่น ครูบอกคำที่จะให้เขียน มานี เด็กสะกดคำพร้อมกัน มอ-อา-มา-นอ-อี-นี อ่านว่า มานี การสอนเขียนแบบนี้จะให้นักศึกษามีโอกาสใช้ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับการเขียนให้เป็นประโยชน์ เพราะเสียงพาไปอย่างกลมกลืนกันดี

2. การสอนเขียนแบบให้เห็นคำก่อน การสอนเขียนแบบนี้มุ่งให้เด็กฝึกเขียนคำใหม่ในบทเรียนได้แม่นยำยิ่งขึ้น และยังมุ่งให้เข้าใจความหมายของคำในรูปประโยค ซึ่งช่วยให้เกิดประโยชน์ที่เด็ก นักศึกษา ได้เห็นรูปแบบของประโยคในการใช้คำนั้น ๆ นอกเหนือจากการแปลความหมายเฉพาะคำนั้นเท่านั้น โดยมีวิธีการสอนดังนี้ ครูเขียนเป็นประโยค แล้ววงเล็บ คำใหม่ในบทเรียน ดังนี้ “นายอำเภอเป็น (ข้าราชการ) ในอำเภอ” ให้นักศึกษาอ่านเป็นประโยคก่อน จึงให้นักศึกษาคัดลอกข้อความในวงเล็บให้ถูกต้อง

3. การฝึกไล่สะกดคำ ในขณะที่ครูเขียนหรือนักศึกษาเขียนข้อความบนกระดาน คำหรือทำแผนภูมิประสพการณ์ โดยครูเขียนข้อความลงบนกระดานหรือแผนภูมิ นักศึกษาก็ไล่สะกดคำไปที่ละคำ โดยครูเขียนไปตามที่นักศึกษาไล่ตัวสะกด เสร็จแล้วจึงให้นักศึกษาอ่านแล้วจึงคัดลอกลงในสมุด

4. การเขียนโดยใช้บันทึกแบบอย่าง วิธีสอนโดยครูทำแถบประโยคที่เลื่อนได้ โดยให้นักศึกษาอ่านประโยค แล้วค่อย ๆ ปิดประโยคจนมิด นักศึกษาจึงเขียนประโยคนั้นลงไป วิธีการสอนแบบนี้เป็นการฝึกทักษะอ่านเร็ว สัมพันธ์กับการกวาดสายตาไปด้วย

5. การเขียนตามคำบอก เป็นวิธีเขียนที่ใช้กันมานาน และยังใช้ได้จนถึงปัจจุบัน ซึ่งจำเป็นต้องฝึกเสมอ จึงเป็นการฝึกสมาธิและความจำจากการฟังพร้อมทั้งฝึกเขียนข้อความตามคำสั่ง

วิธีสอนเขียนคำ

ไพฑูรย์ ธรรมแสง (2519 : 23-24) ได้เสนอความเห็นว่ วิธีการฝึกเขียนคำควรใช้กิจกรรมหลาย ๆ อย่างปนกัน เช่น

1. ก่อนอื่นต้องให้เด็กรู้จักมุ่งหมายของการเขียนคำ เพื่อให้เด็กเขียนสะกดได้ถูกต้อง ถูกวรรคตอน ลายมือเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยครูจะต้องตรวจสอบเพื่อแก้ไขให้ถูกต้อง
2. ให้เด็กรวบรวมคำที่เขียนผิดบ่อย ๆ จากหนังสือพิมพ์ ป้ายโฆษณาพร้อมทั้งอธิบายได้ว่าผิดตรงไหน

3. ให้มีการสะกดตัวบนกระดานดำ
4. ให้ช่วยกันเขียนคำยากด้วยอักษรงาม ๆ ปิดแผ่นป้ายประกาศในห้องเรียน
5. ผูกคำยากเป็นร้อยกรองให้ท่องจำ
6. ส่งเสริมให้เปิดพจนานุกรมเมื่อสงสัย
7. กำหนดศัพท์ให้เขียนเป็นประโยค หรือเป็นเรื่องราว

ประกาศรี สีหอำไพ (2524 : 390) ได้เสนอแนะวิธีการสอนเขียนคำไว้ดังนี้

1. แบ่งกลุ่มให้ค้นคำศัพท์ในเรื่องที่เขียน นำมาแลกเปลี่ยนกันบอกและเฉลยพร้อมทั้งเก็บคะแนนไว้

2. รวบรวมคำไว้ในสมุด เรียบเรียงไว้เป็นหมวดหมู่ เช่น เรียงลำดับ ตัวพยัญชนะเรียงความหมาย ฯลฯ

3. ครูบอกให้เขียนแล้วตรวจ โดยใช้คำ และพจนานุกรมประกอบการสอน
4. แข่งขันกันสะกดคำยากบนกระดานดำ
5. ใช้เอกสารประกอบให้เลือกคำที่สะกดถูกจากเอกสารนั้นๆ
6. นำกฎเกณฑ์การเขียนตัวสะกดมาแต่งเป็นคำประพันธ์ เพื่อให้จำได้ง่ายขึ้น
7. ฝึกการเขียนเรียงความ แล้วใช้พจนานุกรมตรวจตัวสะกดการันต์ของตนเอง

หรือของเพื่อน

8. หาประโยค หรือข้อความสั้น ๆ มาใช้เติมศัพท์
9. เขียนรายงานคำที่มักสะกดผิด
10. นำเนื้อหามาจากภาษาไทย เช่นคำไทยที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต คำสมาส

สนธิ ควบกล้ำ ฯลฯ มาแต่งประโยครวบรวมไว้

11. กำหนดคำศัพท์ให้ แล้วนำมาเขียนเป็นประโยค หรือเรื่อง
12. ควรตรวจแก้ไขด้วยตัวสะกดในการฝึกเขียนทุกครั้ง ไม่ปล่อยให้ให้นักศึกษา

สะกดผิดไว้โดยไม่แก้ไข

สรุปได้ว่า การสอนเขียนแบบนี้มุ่งให้เด็กฝึกเขียนคำใหม่ในบทเรียนได้แม่นยำยิ่งขึ้น และยังมุ่งให้เข้าใจความหมายของคำในรูปประโยค ซึ่งจะช่วยให้เกิดประโยชน์ที่เด็ก ต้องให้เด็กรู้จักมุ่งหมายของการเขียนคำ เพื่อให้เด็กเขียนสะกดได้ถูกต้อง ถูกวรรคตอน ลายมือเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยครูจะต้องตรวจสอบเพื่อแก้ไขให้ถูกต้อง

แบบฝึกทักษะ

ความหมายและความสำคัญของแบบฝึก

แบบฝึก หรือแบบฝึกหัดหรือแบบเสริมทักษะ เป็นสื่อการเรียนประเภทหนึ่งสำหรับ นักศึกษาฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และทักษะเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่หนังสือเรียนจะมีแบบฝึกหัดอยู่ท้ายบทเรียน ในบางวิชาแบบฝึกหัดจะมีลักษณะเป็นแบบฝึกปฏิบัติ (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2544 130 – 134)

ความสำคัญของแบบฝึก

แบบฝึกเป็นเทคนิคการสอนที่สนุกอีกวิธีหนึ่ง คือการให้นักศึกษาได้ทำแบบฝึก มากๆ สิ่งที่จะช่วยให้นักศึกษามีพัฒนาการทางการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาได้ดีขึ้น คือแบบฝึก เพราะ นักศึกษาได้มีโอกาสนำความรู้ที่เรียนมาแล้ว มาฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้น

ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะมีประโยชน์ ดังนี้

1. ทำให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียนดีขึ้น
2. ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักศึกษาที่มีต่อบทเรียน
3. ครูได้แนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้นักศึกษา เรียนดีที่สุดตามความสามารถของตน
4. ฝึกให้นักศึกษามีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลงานของเขาได้
5. ฝึกให้นักศึกษาทำงานได้ตามลำพัง
6. ฝึกให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
7. คำนี้ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึก ทักษะของตนเองโดยไม่ต้องคำนึงถึงเวลาหรือความกดดันอื่น ๆ
8. แบบฝึกช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาของตน ลักษณะการฝึกที่จะช่วยให้เกิด ผลดังกล่าวได้แก่ ฝึกทันทีหลังจากเรียนเนื้อหา ฝึกซ้ำ ๆ ในเรื่องที่เรียน

ลักษณะและรูปแบบของแบบฝึกทักษะ

ลักษณะของแบบฝึกที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้

1. เกี่ยวกับเรื่องที่เรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับหรือความสามารถของนักศึกษา
3. มีคำชี้แจงสั้น ๆ ที่ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจวิธีทำได้ง่าย
4. เป็นสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ
5. ควรใช้เวลาในการทำอย่างเหมาะสม
6. เปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกทั้งแบบตอบอย่างจำกัด และตอบอย่างเสรี
7. มีคำสั่งหรือตัวอย่างแบบฝึกที่ไม่ยาวเกินไป และไม่ยากแก่การเข้าใจ
8. ควรมีหลายรูปแบบ มีความหมายแก่นักศึกษาที่ทำแบบฝึก
9. ใช้หลักจิตวิทยา
10. ใช้สำนวนภาษาที่เข้าใจ
11. ฝึกให้คิดเร็วและสนุกสนาน

ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540 : 146 – 147) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบฝึกดังนี้

1. สำรวจปัญหาและความต้องการ เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปแล้ว ครูผู้สอนย่อมทราบดีว่าบรรลุจุดประสงค์หรือไม่ รวบรวมปัญหาและความต้องการในการแก้ไข ปัญหาหรือความต้องการที่จะพัฒนาการเรียนการสอนในแต่ละจุดประสงค์
2. กำหนดจุดประสงค์ในการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะให้ชัดเจนเพื่อตอบคำถามว่าสร้างแบบฝึกเพื่ออะไร ต้องการให้นักศึกษาเป็นอย่างไร
3. วิเคราะห์คำที่เรียนในแต่ละจุดประสงค์ว่าประกอบด้วยคำและความหมายอย่างไร คำที่มักมีปัญหาในการอ่านและเขียนรวบรวมคำเหล่านั้นไว้
4. ศึกษาจิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาการอ่านของนักศึกษาในแต่ละชั้นว่าเด็กแต่ละวัยมีความสนใจเรื่องอะไร
5. กำหนดกรอบการสร้างแบบฝึกว่าควรประกอบด้วยเรื่องอะไรบ้าง แต่ละเรื่องควรมีลักษณะอย่างไร มีกิจกรรมอะไรบ้าง มีความยาวเพียงไร จะนำเสนออย่างไร
6. ลงมือเขียนแบบฝึกแต่ละชุด
7. นำแบบฝึกนั้น ไปให้ผู้ชำนาญการตรวจสอบความถูกต้อง ความตรงตามเนื้อหา เพื่อรวบรวมข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

8. จัดพิมพ์หรืออัดสำเนาแบบฝึกเพื่อให้นักศึกษาไปใช้เสริมการเรียน

หลักในการใช้แบบฝึกทักษะ

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2544 : 133 – 134) ได้กล่าวถึงหลักในการใช้แบบฝึกไว้ ดังนี้

1. ก่อนการฝึกควรให้นักศึกษาเข้าใจเสียก่อน เพราะจะช่วยให้ นักศึกษาเข้าใจ และทราบเหตุผลที่ต้องฝึก การฝึกอย่างไม่เข้าใจความหมายอาจไม่ให้เกิดทักษะ
2. การฝึกควรให้นักศึกษาได้รับการฝึกตามขั้นตอนที่ถูกต้อง ภายใต้การแนะนำที่ดี ถ้าฝึกหัดผิด ๆ จะทำให้เสียเวลาเป็นอย่างมากในการแก้ไข
3. ช่วงเวลาการฝึกสั้น ๆ บ่อย ๆ ด้วยแบบฝึกที่คัดเลือกแล้วเป็นอย่างดีจะมี ประสิทธิภาพว่าการฝึกช่วงยาว ๆ ซึ่งนักศึกษาเบื่อหน่ายไม่สนใจ
4. กิจกรรมการฝึกควรจะมีหลากหลาย นอกจากแบบฝึกต่างๆ อาจใช้เกมปัญหา หรือกิจกรรมอื่น ๆ บ้าง
5. การฝึกอย่างมีความมุ่งหมายจะเกิดประโยชน์ ถ้า นักศึกษาเห็นคุณค่าและความจำเป็นของสิ่งที่เรียนหรือฝึก โดยอาจใช้การทดสอบหรือวิธีการอย่างอื่นเพื่อชี้ให้เห็นผล

การหาค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ

ในการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้การหา ประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนมาใช้ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (เมธิญ์ กิจระการ, 2544 : 45 – 61)

การหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนมีกระบวนการสำคัญอยู่ 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนของการหาประสิทธิภาพตามวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) และ ขั้นตอนของการหาประสิทธิภาพตามวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) ทั้งสองวิธีนี้ควรทำควบคู่กัน ไป จึงจะมั่นใจว่าสื่อหรือเทคโนโลยีการเรียนการสอนที่ผ่านกระบวนการหาประสิทธิภาพจะเป็นที่ยอมรับได้ มีรายละเอียด ดังนี้

1. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach)

กระบวนการนี้เป็นการหาประสิทธิภาพโดยใช้หลักของความรู้ และเหตุผลในการ ตัดสินคุณค่าของสื่อการเรียนการสอน โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ (panel of Expert) เป็นผู้พิจารณา

ตัดสินคุณค่า ซึ่งเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content Validity) และความเหมาะสมในด้านการนำไปใช้ (Usability) ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะนำมาหาค่าประสิทธิภาพโดยใช้สูตรดังนี้

$$CVR = \frac{2Ne}{N} - 1$$

เมื่อ	CRV	แทน	ประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (rational Approach)
	N_e	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับ (Number of panelists Who had agreement)
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด (total number of panelists)

ผู้เชี่ยวชาญจะประเมินสื่อการเรียนการสอนตามแบบประเมินที่สร้างขึ้นในลักษณะของแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating Scale) (นิยมใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ) นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากแบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนไปแทนค่าในสูตร สำหรับค่าเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับจะต้องอยู่ในระดับมากขึ้นไป คือ ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 5.00 ค่าที่คำนวณได้ต้องสูงกว่าค่าที่ปรากฏในตาราง 4 ตามจำนวนของผู้เชี่ยวชาญจึงจะยอมรับว่าสื่อมีประสิทธิภาพ ถ้าได้ค่าไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดจะต้องปรับปรุงแก้ไขสื่อและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาใหม่

ตัวอย่าง ผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินเครื่องมือหรือสื่อการเรียนการสอนจำนวน 5 คน แต่ละคนคำนวณค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ 4.15 3.89 4.67 4.32 และ 4.75

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน พบว่า ได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ทุกคน N_e จึงมีค่าเท่ากับ 5 ด้วย ผลการแทนค่าในสูตร ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} CVR &= \frac{2Ne}{N} - 1 \\ &= \frac{2 \times 5}{5} - 1 \\ &= 2 - 1 \\ &= 1.00 \end{aligned}$$

แสดงว่า เครื่องมือหรือสื่อการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพเชิงเหตุผล จึงนำไปใช้ได้ (เพราะเป็นค่าที่สูงกว่าค่าการยอมรับ)

หมายเหตุ ผลการหาวิธีนี้จะไม่นิยมใช้เพราะโอกาสที่ค่าการยอมรับขั้นต่ำของสื่อจะสูงจนถึงขั้นยอมรับเป็นไปได้ยาก เช่น ถ้าผู้เชี่ยวชาญ 5 คน มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป จำนวน 47 คน ค่า CVR จะเท่ากับ $\frac{2 \times 4}{5} - 1$ เท่ากับ .6 ซึ่งมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์ (หรือถ้ามีผู้เชี่ยวชาญ 8 คน มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป 7 คน จะได้ค่า CVR = .75 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์เช่นกัน)

ตาราง 1 แสดงจำนวนผู้เชี่ยวชาญและค่าการยอมรับขั้นต่ำ

จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด (N of Panelists)	ค่าการยอมรับขั้นต่ำ (Minimum value of Acceptance)
5	.99
6	.99
7	.99
8	.78
9	.75
10	.62
11	.59
12	.56
13	.54
14	.51
15	.49
20	.42
25	.37
30	.33
35	.31
40	.29

2. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach)

วิธีการนี้จะนำสื่อไปทดลองใช้กับกลุ่มนักศึกษาเป้าหมาย การหาประสิทธิภาพของสื่อ เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) บทเรียนโปรแกรม ชุดการสอน แผนการสอน แบบฝึกทักษะ เป็นต้น ส่วนมากใช้วิธีการหาประสิทธิภาพด้วยวิธีนี้ ประสิทธิภาพที่วัดส่วนใหญ่จะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์การทำแบบฝึกหัดหรือกระบวนการเรียนหรือแบบทดสอบย่อย โดยแสดงเป็นค่าตัวเลข 2 ตัว เช่น $E_1/E_2 = 80/80$, $E_1/E_2 = 85/85$, $E_1/E_2 = 90/90$ เป็นต้น

เกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) มีความหมายแตกต่างกันหลายลักษณะ ในที่นี้จะยกตัวอย่าง $E_1/E_2 = 80/80$ ดังนี้

2.1 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 1 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือนักศึกษาทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือนักศึกษาทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนการหาค่า E_1 และ E_2 ใช้สูตรดังนี้

$$\text{สูตร 1 } E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N} \times 100}{A}$$

เมื่อ E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
$\sum X$	แทน	คะแนนรวมของแบบฝึกหัด หรือของแบบทดสอบย่อย
A	แทน	ทุกชุดของนักศึกษาทั้งหมด
N	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชุดรวมกัน
	แทน	จำนวนนักศึกษาทั้งหมด

$$\text{สูตร 2 } E_2 = \frac{\frac{\sum X}{N} \times 100}{B}$$

เมื่อ E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
$\sum X$	แทน	คะแนนรวมของทดสอบหลังเรียนของนักศึกษาทั้งหมด
B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
N	แทน	จำนวนนักศึกษาทั้งหมด

2.2 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 2 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวน

นักศึกษาร้อยละ 80 ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนร้อยละ 80 ทุกคน ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ นักศึกษาทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนครั้งนั้น ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 เช่น มีนักศึกษา 40 คน ร้อยละ 80 ของนักศึกษาทั้งหมด คือ 3 แต่คะแนนจากการทดสอบหลังเรียน ถึงร้อยละ 80 (E_1) ส่วน 80 ตัวหลัง (E_2) คือ ผลการทดสอบหลังเรียนของนักศึกษาทั้งหมด (40 คน) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

2.3 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 3 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวนนักศึกษาทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ที่นักศึกษาทำเพิ่มขึ้นจากแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้เทียบกับคะแนนที่ทำได้ก่อนการเรียน (Pre-test)

ตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) สามารถอธิบายให้ชัดเจนได้ ดังนี้ สมมติว่านักศึกษาทั้งหมดทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 10 แสดงว่าแตกต่างจากคะแนนเต็ม (ร้อยละ 100) เท่ากับ 90 ถ้านักศึกษาทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85 แสดงว่ามีความแตกต่างของการสอบ 2 ครั้งนี้ (ก่อนเรียนกับหลังเรียน) เท่ากับ $85 - 10 = 75$ ดังนั้น ค่าของ $E_2 = (75/90) \times 100 = 83.33\%$ ถือว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($E_2 = 80$)

2.4 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 4 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ นักศึกษาทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) หมายถึงนักศึกษาทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนแต่ละข้อถูกมีจำนวนร้อยละ 80 (ถ้านักศึกษาทำข้อสอบข้อใดถูกมีจำนวนนักศึกษาไม่ถึงร้อยละ 80 แสดงว่า สื่อไม่มีประสิทธิภาพและชี้ให้เห็นว่าจุดประสงค์ที่ตรงกับข้อนั้นมีความบกพร่อง)

กล่าวโดยสรุปได้ว่า เกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอน จะนิยมตั้งเป็นตัวเลข 3 ลักษณะ คือ 80/80 85/85 และ 90/90 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของวิชาและเนื้อหาที่นำมาสร้างสื่อ นั้น ถ้าเป็นวิชาที่ค่อนข้างยากก็อาจตั้งเกณฑ์ไว้ 80/80 หรือ 85/85 สำหรับวิชาที่มีเนื้อหาง่าย ก็อาจเกณฑ์ไว้ 90/90 เป็นต้น นอกจากนี้ยังตั้งเกณฑ์เป็นค่าความคลาดเคลื่อนไว้เท่ากับร้อยละ 2.5 นั่นคือ ถ้าตั้งเกณฑ์ไว้ที่ 90/90 เมื่อคำนวณแล้วค่าที่ถือว่าใช้ได้ คือ 87.50/87.50 หรือ 87.50/90 เป็นต้น

ประสิทธิภาพของสื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอน จะมาจากผลลัพธ์ของการคำนวณ E_1 และ E_2 เป็นตัวเลข ตัวแรกและตัวหลังตามลำดับ ถ้าตัวเลขเข้าใกล้ 100 มากเท่าไรยิ่งถือว่ามีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาการรับรองประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนส่วนแนวคิดในการหาประสิทธิภาพที่ควรคำนึงมีดังนี้

1. สื่อการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นต้องมีการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อการเรียนการสอนอย่างชัดเจน และสามารถวัดได้
2. เนื้อหาของบทเรียนที่สร้างขึ้นต้องผ่านกระบวนการวิเคราะห์เนื้อหาตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอน
3. แบบฝึกหัดและแบบทดสอบต้องมีการประเมินความเที่ยงตรงของเนื้อหา ตามวัตถุประสงค์ของการสอนที่ได้วิเคราะห์ไว้ ส่วนความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบฝึกหัด และแบบทดสอบควรมีการวิเคราะห์เพื่อนำไปใช้กำหนดค่าน้ำหนักของคะแนนในแต่ละข้อคำถาม
4. จำนวนแบบฝึกหัดต้องสอดคล้องกับจำนวนของวัตถุประสงค์ และต้องมีแบบฝึกหัดและข้อคำถามในแบบทดสอบครอบคลุมทุกจุดประสงค์ของการสอน จำนวนแบบฝึกหัด และข้อคำถามในแบบทดสอบไม่ควรน้อยกว่าจำนวนวัตถุประสงค์

จะเห็นได้ว่าการคำนวณหาประสิทธิภาพสื่อการเรียนการสอนนี้เป็นผลรวมของการหาคุณภาพ (Quality) ทั้งเชิงปริมาณที่แสดงเป็นตัวเลข (Quantitative) และเชิงคุณภาพ (Qualitative) ที่แสดงเป็นภาษาที่เข้าใจได้ ดังนั้นประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอน ในที่นี้จึงเป็นองค์รวมของประสิทธิภาพ (Efficiency) ในความหมายของการทำในสิ่งที่ถูก (Do the Things Right) นั้น หมายถึงการเรียนอย่างถูกต้องตามกระบวนการของการเรียนด้วย CAI และมีการประสิทธิผล (Effectiveness) ในความหมายของการทำสิ่งที่ถูกต้องให้เกิดขึ้น (get the Right Things done) นั้น หมายถึง นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ถูกต้องถึงระดับเกณฑ์ที่คาดหวัง ทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้นจะนำไปสู่การมีคุณภาพ ซึ่งมักนิยมเรียกรวมกันเป็นที่เข้าใจกันว่า “ประสิทธิภาพ” ของสื่อการเรียนการสอน

ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะ

ดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index) คือ ค่าความแตกต่างของคะแนน การทดสอบก่อนเรียนและคะแนนการทดสอบหลังเรียน หรือเป็นการทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมดัชนีประสิทธิผลคำนวณได้จาก การหาค่าความแตกต่างของการทดสอบก่อนการทดลองและการทดสอบหลังการทดลองสอน ด้วยคะแนนพื้นฐาน (คะแนนทดสอบก่อนเรียน) และคะแนนที่สามารถทำได้สูงสุด (เผชิญกิจกรรม. 2544. หน้า 1 – 6) ดัชนีประสิทธิผล จะเป็นตัวบ่งชี้ถึงขอบเขตและประสิทธิภาพสูงสุดของสื่อหรือการสอน

$$E.I. = \frac{P_2 - P_1}{\text{Total} - P_1}$$

เมื่อ	P_1	แทน	ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน
	P_2	แทน	ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน
	Total	แทน	ผลคูณของจำนวนนักศึกษา กับคะแนนเต็ม

จำนวนเศษของ E.I. จะเป็นเศษที่ได้จากการวัดระหว่างการทดสอบก่อนเรียน และการทดสอบหลังเรียน ซึ่งคะแนนทั้งสองชนิด นี้จะแสดงถึงค่าร้อยละของคะแนนรวมสูงสุด ที่ทำได้ (100%) ตัวหารของดัชนีคือ ความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนนสูงสุดที่นักศึกษาจะสามารถทำได้

ดัชนีประสิทธิผลสามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อประเมินผลสื่อ โดยเริ่มจากการทดสอบก่อนเรียน ซึ่งเป็นตัววัดว่านักศึกษามีความรู้พื้นฐานอยู่ในระดับใด รวมถึงการวัดความเชื่อ เจตคติ และความตั้งใจของนักศึกษา นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาแปลงให้เป็นร้อยละหาคะแนนสูงสุดที่เป็นไปได้ จากนั้นนำนักศึกษาเข้ารับการทดลอง เสร็จแล้วทำการทดสอบหลังเรียน นำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีประสิทธิผล โดยนำคะแนนก่อนเรียนไปลบออกจากคะแนนหลังเรียน ได้เท่าใดก็หารด้วยค่าที่ได้จากค่าทดสอบก่อนเรียนสูงสุดที่นักศึกษาจะสามารถทำได้ ลบด้วยคะแนนทดสอบก่อนเรียน โดยทำให้อยู่ในรูปร้อยละ

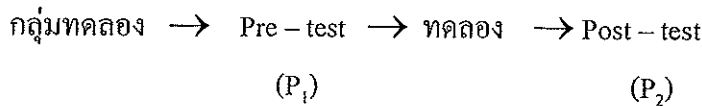
การคำนวณหาค่าดัชนีประสิทธิผล พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง -1.00 ถึง 1.00 หากค่าทดสอบก่อนเรียนเป็น 0 และการทดสอบหลังเรียนปรากฏว่านักศึกษาไม่มีการเปลี่ยนแปลงคือได้คะแนน 0 เท่าเดิม แต่ถ้าคะแนนทดสอบก่อนเรียน = 0 และการทดสอบหลังเรียนนักศึกษาทำได้สูงสุด คือ เต็ม 100 ค่า E.I. จะมีค่าเป็น = 1.00 และในทางตรงกันข้าม ถ้าคะแนนทดสอบหลังเรียนน้อยกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน ค่าที่ได้ออกมาจะมีค่าเป็นลบ เช่น $P_1 = 73\%$ $P_2 = 45\%$ ค่า E.I. = -0.38

ในสภาพของการเรียนเพื่อรอบรู้ ซึ่งนักศึกษาแต่ละคนต้องเรียนให้ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดัชนีประสิทธิผลสามารถนำมาดัดแปลง เพื่ออ้างอิงเกณฑ์ด้วยค่าอิงเกณฑ์สูงสุดที่สามารถ เป็นไปได้ ซึ่งในกรณีดัชนีประสิทธิผล อาจจะมีค่าได้ถึง 1.00

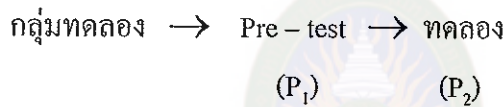
ค่าดัชนีประสิทธิผล สามารถใช้กับข้อมูลมาตราส่วนด้วยเช่นกัน ตัวอย่างเช่น การประเมินระหว่างการทดลองใช้สื่อ 2 ชนิด การเปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

สามารถใช้ E.I. ในการคำนวณได้ โดยในตอนแรกจะเปลี่ยนแปลงเป็นค่าร้อยละและค่าของคะแนนที่เป็นไปได้ทั้งหมด

The Pre – test Post – test Control Group Design เป็นรูปแบบของการศึกษาที่มีการควบคุมมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน รูปแบบที่ใช้การทดสอบ 1 กลุ่มเพื่ออธิบายหลักการเบื้องต้นของดัชนีประสิทธิภาพ รูปแบบนี้ไม่สามารถควบคุมองค์ประกอบต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อความเที่ยงตรงภายในของการศึกษา (Interval Validity) ได้ ดังนั้นจึงมีการเพิ่มกลุ่มควบคุมและคัดเลือกบุคคลเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมและการคัดเลือกกลุ่มควบคุมโดยใช้วิธีการสุ่มซึ่งมีรูปแบบดังนี้

กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่ม

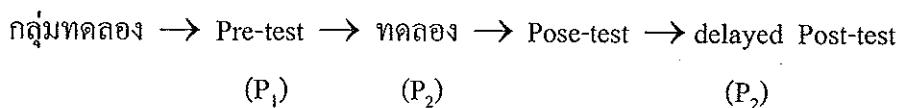

เนื่องจากการสุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่ม จึงอนุมานได้ว่า คะแนนทดสอบก่อนเรียนจะมีค่าไม่แตกต่างกัน ดังนั้นวิธีหาค่าดัชนีประสิทธิผล จึงไม่นำค่า Pre-test เข้ามาเกี่ยวข้องซึ่งสามารถกระทำได้ดังสูตรต่อไปนี้

$$E.I. = \frac{P_1(\text{กลุ่มทดลอง})P_2(\text{กลุ่มควบคุม})}{100\%P_2(\text{กลุ่มควบคุม})}$$

The Delayed Post-test Design เป็นรูปแบบการศึกษาที่ทดสอบหลังเรียนนั้น คือ ใช้ในการทดสอบความคงทนในการเรียนรู้ โดยเว้นช่วงระยะเวลาในการทดสอบหลังเรียนซึ่งมีรูปแบบดังนี้

Immediate

กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่ม

Immediate

กลุ่มทดลอง → Pre-test → Pose-test → delayed Post-test
 (P₁) (P₂) (P₂)

ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับ E.I.

1. E.I. เป็นเรื่องของอัตราส่วนของผลต่าง จะมีค่าสูงสุดเป็น 1.00 ส่วนค่าต่ำสุดไม่สามารถกำหนดได้ เพราะมีค่าต่ำกว่า -1.00 ก็ได้ และถ้าเป็นลบแสดงว่าคะแนนผลสอบก่อนเรียนหลังเรียน ซึ่งมีความหมายว่าระบบการเรียนการสอนหรือสื่อที่ใช้ไม่มีคุณภาพ จะยกตัวอย่างค่า E.I. ให้ดูหลาย ๆ รูปแบบ ดังนี้ สมมุติว่ามีนักศึกษา 20 คน คะแนนเต็ม 30 คะแนน

1.1 ถ้าผลสอบก่อนเรียนของนักศึกษาทุกคนได้รวมกันเท่าไรก็ได้ (ยกเว้นได้คะแนนเต็มทุกคน) ค่าของ E.I. จะเป็น 1.00 ดังตัวอย่าง

$$E.I. = \frac{600 - 0}{600 - 0} = 1.00 \quad \dots(1)$$

$$E.I. = \frac{600 - 200}{20 \times 30 - 200} = 1.00 \quad \dots(2)$$

จากสมการ (1) แสดงให้เห็นว่าก่อนเรียนนักศึกษาทุกคนทำผิดหมดทุกข้อ แต่หลังเรียนได้คะแนนเต็มทุกคน แต่สมการ (2) แสดงให้เห็นว่า ก่อนเรียน นักศึกษาได้คะแนนรวมจำนวนหนึ่ง แต่หลังเรียนได้คะแนนเต็มทุกคน

สรุปได้ว่า ถ้าหลังเรียนได้คะแนนเต็มทุกคน ค่า E.I. จะเป็น 1.00 เสมอ ไม่ว่าผลการสอบก่อนเรียนจะได้เท่าไรก็ตาม (ยกเว้นได้คะแนนเต็มทุกคน) หรือกล่าวได้ว่านักศึกษามีความก้าวหน้าในเรื่องที่เรียน คิดเป็นร้อยละ 100 หรือบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนตามที่ต้องการ

1.2 ถ้าผลสอบก่อนเรียนมากกว่าหลังเรียน ค่า E.I. จะเป็นลบซึ่งต่ำกว่า -1.00 ก็ได้

$$E.I. = \frac{300 - 500}{(20 \times 30) - 500} = \frac{-200}{100} = -2.00$$

ลักษณะนี้ถือว่า การเรียนการสอนหลังการใช้สื่อล้มเหลว และเหตุการณ์เช่นนี้ไม่น่าเกิดขึ้น เพราะค่า E.I. ต่ำหรือเป็นลบ แสดงว่าคะแนนหลังสอน ต่ำกว่าหรือน้อยกว่าคะแนนก่อนสอนและก่อนจะหาค่า E₁/E₂ มาก่อน ค่า E₂ คือคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งจะเป็นค่าเดียวกับคะแนนหลังเรียนของการหาค่า E.I. ดังนั้นหากคะแนนหลังสอนต่ำหรือมากกว่า ก่อนสอน ค่า E₂ จะไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด ถ้าค่า E₂ ไม่ถึงเกณฑ์ควรมีการปรับปรุง

แผนการสอนและสื่อการเรียนก่อนจนค่า E_2 ถึงเกณฑ์ การหาค่า E.I. ก็จะมีค่าสูงไปเอง จะเป็นดังนี้

$$E_2 = \frac{300}{600} \times 100 = 50\% = E_2$$

จะเห็นว่าค่า E_2 ก็จะไม่ผ่านตั้งแต่ต้น จึงไม่จำเป็นต้องหาค่า E.I. ตามมา แต่ถ้าปรับปรุงแบบฝึกทักษะหรือสื่อก่อน จนทำให้ค่า E_2 ถึงเกณฑ์ การหาค่า E.I. ก็น่าจะมีค่าสูงไปเอง

1.3 แปลความหมายของค่า E.I. ไม่น่าจะแปลความหมายเฉพาะที่คำนวณได้นักศึกษามีการพัฒนาขึ้นเท่าไร คิดเป็นร้อยละเท่าใด แต่ควรดูข้อมูลเดิมประกอบว่าหลังเรียน นักศึกษามีคะแนนเพิ่มขึ้นเท่าไร ในบางครั้งคะแนนหลังสอบเพิ่มขึ้นน้อย เป็นเพราะนักศึกษามีความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องนั้นมากอยู่แล้ว ซึ่งไม่ใช่เรื่องเสียหาย จำกตัวอย่างให้ดู ค่า E.I. 4 ค่าต่อไปนี้

$$\frac{600 - 500}{(20 \times 30) - 500} = \frac{100}{100} = 1.00 \quad \dots\dots\dots 1$$

$$\frac{550 - 500}{(20 \times 30) - 500} = \frac{50}{100} = .50 \quad \dots\dots\dots 2$$

$$\frac{550 - 400}{(20 \times 30) - 400} = \frac{150}{100} = .75 \quad \dots\dots\dots 3$$

$$\frac{550 - 200}{(20 \times 30) - 200} = \frac{350}{400} = .87 \quad \dots\dots\dots 4$$

สมการ 1 ค่า E.I. = 1.00 แสดงให้เห็นว่าก่อนเรียนมีความรู้ในเรื่องที่ครูจะสอนสูงแล้ว หลังสอนเสร็จนักเรียนทุกคนมีความรู้เพิ่มขึ้นเล็กน้อย ก็สามารถทำแบบทดสอบได้คะแนนเต็มทุกคน จะเห็นว่าคะแนนต่างกันเล็กน้อย คือ $600 - 500 = 100$ คะแนน แต่ค่า E.I. ก็มีค่าสูงสุด คือ 1.00

สมการ 2 คะแนนหลังเรียนกับก่อนเรียนยังห่างกันไม่มาก แม้จะทำให้ค่า E.I. ต่ำคือเท่ากับ .50 ก็ไม่ได้แปลว่าไม่ดี หรือมีพัฒนาการน้อย ต้องแปลความว่าโดยถัวเฉลี่ยก่อนเรียน นักศึกษามีความรู้มากอยู่แล้ว หลังเรียนได้คะแนนเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ก็เกือบจะได้คะแนนเต็ม

สมการ 3 และ 4 คะแนนก่อนเรียนมีน้อย แสดงให้เห็นว่ามีรู้น้อย หลังเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นมาก ค่า E.I. จึงสูงเป็น .75 หรือ .87 ซึ่งเป็นสิ่งที่ดี แต่ก็ไม่ควรจะแปลว่า ดีกว่าค่าในสมการ 1 หรือ 2 ซึ่งได้ค่า E.I. เป็น 1.00 หรือ .50 เพราะนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจากสมการที่ 1 หรือ 2 นั้น เข้ามีความรู้ก่อนเรียนสูงอยู่แล้ว ซึ่งก็เป็นเรื่องดีและมักจะเป็นลักษณะของนักศึกษากลุ่มเก่ง

สรุปได้ว่า E.I. ที่เกิดจากนักศึกษาแต่ละกลุ่มไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกัน เพราะไม่ได้เริ่มจากฐานของความรู้ที่เท่ากัน ค่า E.I. ของแต่ละกลุ่มก็ควรอธิบายพัฒนาการเฉพาะกลุ่มเท่านั้น

2. แปลผลค่า E.I. ได้ตารางในบทที่ 4 (ผลการวิเคราะห์ข้อมูล) ของวิทยานิพนธ์ (Thesis) หรือการศึกษาอิสระ (Independent Study) มักจะใช้ข้อความไม่เหมาะสม ทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของ E.I. ผิดจากความเป็นจริง ตัวอย่างเช่น E.I. มีค่า = 0.7410 ก็มักจะกล่าว ว่า “ค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7410 ซึ่งแสดงว่านักศึกษามีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 74.10” ซึ่งในความเป็นจริง ค่า E.I. สูงสุดเป็น 1.00 ดังนั้นถ้าคิดเทียบร้อยละ ก็คือคิดเทียบจากราคาสูงสุดเป็น 100 E.I. จะมีค่า 74.10 ซึ่งควรใช้ข้อความว่า “ค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7410 แสดงว่า นักศึกษามีความรู้เพิ่มขึ้น 0.7410 หรือคิดเป็นร้อยละ 74.10” (ไม่ใช่แสดงว่านักศึกษามีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 74.10)

จากการศึกษาหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ สรุปได้ว่าผู้วิจัยควรกำหนดเกณฑ์ ประสิทธิภาพให้เหมาะสมกับวิชาและดำเนินการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะตามลำดับขั้นตอน และค่าดัชนีประสิทธิผลเป็นตัวเลขที่แสดงความก้าวหน้าทางการเรียนของนักศึกษา โดยการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนกับหลังเรียน และไม่ควรเปรียบเทียบความก้าวหน้าด้านการเรียนกับกลุ่มอื่นเพราะพื้นฐานของนักศึกษาแต่ละกลุ่มไม่เท่ากันรวมทั้งความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคล

ความพึงพอใจ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับความพึงพอใจ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ความหมายของความพึงพอใจ

กิตติมา ปรีดีคิลก (2529 : 321) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ชอบหรือพอใจที่มีต่อองค์ประกอบและสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ ของงานและผู้ปฏิบัติงานนั้นได้รับการตอบสนองความต้องการของเขาได้

พิน คงพูล (2529 : 389) ได้สรุปว่า ความหมายของความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงาน คือ ความรู้สึกชอบ ยินดี เต็มใจ หรือเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่องานที่เขาปฏิบัติ ความพึงพอใจเกิดจากการได้รับการตอบสนองความต้องการ ทั้งด้านวัตถุและจิตใจ

บุญมัน ธนาศุกววัฒน์ (2537 : 158) ความพึงพอใจในงานหมายถึง เจตคติทางบวกของบุคคลที่มีต่องานหรือกิจกรรมที่เขาทำซึ่งเป็นผลให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร

จากความหมายของความพึงพอใจที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก ดังนั้น ความพึงพอใจในการเรียนรู้จึงหมายถึง ความรู้สึกพอใจ ชอบใจ ในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนและต้องการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ทฤษฎีและแรงจูงใจที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานของ Herzberg (รัตนา แสงแก่นเพชร. 2543: 11) ได้ทำการศึกษาทฤษฎีที่เป็นมูลเหตุที่ทำให้เกิดความพึงพอใจเรียกว่า Motivation Hygiene Theory ทฤษฎีนี้ ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน 2 ปัจจัยคือ

1. ปัจจัยกระตุ้น (Motivation Factor) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับการงานซึ่งเป็นผลก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน เช่น ความสำเร็จของงานการได้รับการยอมรับนับถือ ลักษณะของงานความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน

2. ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factor) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในการทำงาน และมีหน้าที่ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการงาน เช่น เงินเดือน โอกาสที่จะก้าวหน้า ในอนาคต สถานะของอาชีพ สภาพการทำงาน เป็นต้น

มาสโลว์ ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการโดยสมมติฐานไว้ว่า “มนุษย์เรามีความต้องการอยู่เสมอไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองหรือพึงพอใจอย่างหนึ่งอย่างใดแล้ว ความต้องการสิ่งอื่นใด ก็จะตามมาอีก ความต้องการของคนเราอาจเกิดขึ้นซ้ำซ้อนกัน ความต้องการอย่างหนึ่งยังไม่หมด ความต้องการอีกอย่างหนึ่งอาจเกิดขึ้นได้” ความต้องการของมนุษย์มีลำดับขั้น ดังนี้ (ศรานนท์ วะปะแก้ว. 2547 : 52)

1. คนทุกคนมีความต้องการและความต้องการมีอยู่ตลอดเวลาและไม่มีสิ้นสุด
2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมอีกต่อไป ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นที่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรม
3. ความต้องการของคนจะมีลักษณะเป็นลำดับขั้นจากต่ำไปสูงตามลำดับความสำคัญ กล่าวคือ เมื่อความต้องการในระดับต่ำและได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้ตอบสนอง มาสโลว์ได้สรุปลักษณะของการจูงใจไว้ว่า การจูงใจจะเป็นไปอย่างมีระเบียบตามลำดับของความต้องการ หรือ ‘Hierarchy of Needs’ ทฤษฎีของ มาสโลว์จะมีลักษณะลำดับจากต่ำไปหาสูง 5 ชั้นดังนี้ (Maslow. 1970 : 16 – 22)

3.1. ความต้องการทางร่างกาย (Physiological needs) เป็นความต้องการเพื่อความอยู่รอดของชีวิต ได้แก่ต้องการอาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย และการพักผ่อน

3.2. ความต้องการความมั่นคง ปลอดภัย (Security or safety needs) เป็นความต้องการที่จะเป็นอิสระ ปราศจากอันตรายทางร่างกาย จิตใจ และต้องการความมั่นคง ปลอดภัยของทรัพย์สิน ที่อยู่อาศัย รวมทั้งทรัพยากรและสภาพแวดล้อมที่มีและที่ครอบครองอยู่

3.3. ความต้องการยอมรับหรือผูกพัน (Acceptance or affiliation needs) เป็นความต้องการที่อยากให้คนอื่นยอมรับนับถือ

3.4. ความต้องการยกย่อง (Esteem needs) เป็นความต้องการให้ได้รับการยกย่องจากตนเองและผู้อื่น ซึ่งเป็นความพึงพอใจในอำนาจ มีความภาคภูมิใจและเชื่อมั่นในตนเอง

3.5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Needs for self actualization) เป็นความต้องการระดับสูงสุดที่ทุกคนปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จ ในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จากแนวคิดดังกล่าว ครูผู้สอนที่ต้องการให้กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นนักศึกษาเป็นสำคัญบรรลุผลสำเร็จ จึงต้องคำนึงถึงการจัดบรรยากาศและสถานการณ์รวมทั้งสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียน เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของนักศึกษา ให้มีแรงจูงใจในการทำกิจกรรม จนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เมื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผลตอบแทนภายในหรือรางวัลภายในเป็นผลด้านความรู้สึกรักของนักศึกษาที่เกิดแก่ตัวนักศึกษาเอง เช่น ความรู้สึกต่อความสำเร็จที่เกิดขึ้นสามารถเอาชนะความยุ่งยากต่าง ๆ และสามารถดำเนินงานภายใต้ความยุ่งยากทั้งหลายได้สำเร็จ ทำให้เกิดความภูมิใจความมั่นใจ ตลอดจนได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น ส่วนผลตอบแทนภายนอกเป็นรางวัลที่ผู้อื่นจัดหาให้มากกว่าที่ตนเองให้ตนเอง เช่น การได้รับคำยกย่องชมเชยจากครูผู้สอน พ่อแม่ ผู้ปกครองหรือแม้แต่การได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่น่าพอใจ

ผลเมื่อนำไปใช้สอนแล้วพบว่า นักเรียน ให้ความสนใจในกิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อการเรียนการสอนมีความกระตือรือร้นและเอาใจใส่ต่อการทำกิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อการเรียนการสอนมีความกระตือรือร้นและเอาใจใส่ต่อการทำกิจกรรมต่าง ๆ เป็นอย่างดี คะแนนเฉลี่ยทางการเรียนของกลุ่มที่เรียน โดยใช้ชุดการสอนที่พัฒนาขึ้นสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่เรียน โดยใช้คู่มือครูตามปกติและเมื่อเทียบเกณฑ์ 60/60 ที่ตั้งไว้ พบว่ากลุ่มที่เรียน โดยใช้ชุดการสอนที่พัฒนาขึ้นมีจำนวนนักเรียนและคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์คือสามารถทำได้ 84.62/81.15

เนาวรัตน์ ชื่นมณี (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำศึกษา เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทยการสะกดคำยาก เรื่อง เป็ดหอย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 คน โรงเรียนบ้านกลางเสลภูมิ กลุ่มโรงเรียนบ้านกลางสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเสลภูมิ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 เครื่องมือ คือ แผนการสอน จำนวน 8 แผน แบบฝึกสะกดคำยาก 12 ชุด และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษาพบว่า แบบฝึกทักษะภาษาไทยการสะกดคำยาก เรื่อง เป็ดหอย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 85.96/81.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะภาษาไทยการสะกดคำยาก เรื่อง เป็ดหอย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุนิสา ณ กลาง (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เรื่อง การใช้แผนภูมิวงกลมเป็นสื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีระดับความสามารถในการอ่านต่างกัน โรงเรียนนิคมสงเคราะห์ กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 6 คน โรงเรียนไทยนิคมสงเคราะห์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2541 ที่แบ่งตามระดับความสามารถทางภาษา เป็นกลุ่มสูง กลุ่มกลาง และกลุ่มต่ำ ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน

สิริชัย เอี่ยมสะอาด (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจในการอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน ความสามารถในการเขียนเรียงความ และผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2541 จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามความสนใจในการอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน แบบทดสอบความสามารถใน

การเขียนเรียงความภาษาไทยมีความสัมพันธ์ทางบวก กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทย มีความสัมพันธ์ทางบวก กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสนใจในการอ่าน เพื่อความเพลิดเพลินมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจในการอ่านเพื่อความเพลิดเพลินและความสามารถในการเขียนความเรียงความภาษาไทย มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ธีระ ัญญาไพบูลย์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์กระบวนการประจําข่าวสารการตูนการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยกลุ่มตัวอย่าง คือภาพการ์ตูนการเมืองของผู้เขียนการ์ตูน 7 คน จากหนังสือพิมพ์ 4 ฉบับ ผลการศึกษาพบว่า ผู้เขียนการ์ตูนส่วนมากเสนอเป็นการตูนแบบช่องเดียว มักจะใช้ตัวการ์ตูนเป็นภาพล้อบุคคลในข่าว และมีข้อความอธิบายประกอบ ส่วนผู้เขียนการ์ตูนที่เสนอเป็นการตูนแบบหลายช่อง มักจะใช้ตัวการ์ตูนที่กำหนดให้มีตัวละครประจำ และใช้บทสนทนาของตัวการ์ตูน ในการถ่ายทอดเนื้อหา ประเภทเนื้อหาการ์ตูนการเมืองที่ผู้เขียนการ์ตูนนำเสนอมากที่สุด ได้แก่ เนื้อหาทางด้านการเมือง รองลงมาคือ เนื้อหาทางด้านสังคม และเศรษฐกิจ ตามลำดับ ปัจจัยที่มีบทบาทในการกำหนดรูปแบบและเนื้อหาการ์ตูนการเมืองของผู้เขียนการ์ตูนแต่ละคนที่เหมือนกัน ได้แก่ ความถนัดหรือความชอบของแต่ละบุคคล ลักษณะเฉพาะตัวของหนังสือพิมพ์ที่ตนสังกัดอยู่ กลุ่มผู้อ่านของหนังสือพิมพ์ ประสิทธิภาพในการทำงาน ภาพลักษณ์ในขณะนั้นของรัฐบาล ส่วนที่แตกต่างกันบ้างในนักเขียนการ์ตูนบางคนหรือบางสังกัด ได้แก่ นโยบายของหนังสือพิมพ์ แนวคิดของผู้เขียนการ์ตูนเอง การถูกตรวจสอบภาพการ์ตูนจากหัวหน้ากองบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ เนื้อหาการ์ตูนการเมือง ผู้เขียนการ์ตูนนำเสนอในแต่ละวัน จะสอดคล้องกับประเด็นและกระแสข่าวสารในขณะนั้น ส่วนในแง่ของการนำเสนอเนื้อหาและข้อความที่ค่อนข้างรุนแรงเช่นกัน

ปิยลักษณ์ พุกกะวัน (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจโดยใช้แนวการสอนอ่าน เอ อาร์ ซี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2540 โรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก จำนวน 46 คน ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของ นักเรียนหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมสูงกว่าเกณฑ์การประเมินผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศิริลักษณ์ กล้านาค (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความรับผิดชอบในการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยชุดการเรียนกับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวินิตศึกษาในพระราชูปถัมภ์ ตำบลท่าหิน อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 80 คน โดยสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ คือ ชุดการเรียน แผนการสอน โดยใช้ชุดการเรียน แผนการสอนตามคู่มือครู ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย และแบบสอบถามวัดความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความรับผิดชอบในการเรียนภาษาไทยของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของกลุ่มทดลองก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความรับผิดชอบในการเรียนภาษาไทยของกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อัมพร เสงี่ยมวิบูล (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในการให้การศึกษาด้านจริยธรรมแก่เยาวชน กลุ่มตัวอย่างคือ หนังสือพิมพ์ที่ศึกษามี 6 ชื่อฉบับ คือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ สยามรัฐ มติชน แนวหน้าและบ้านเมือง ตั้งแต่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม 2540 และจริยธรรมศึกษามี 19 กลุ่ม ประกอบด้วย ความมีเหตุผล ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดสาหัส ความเมตตากรุณา ความเสียสละ ความสามัคคี ความรับผิดชอบ ความกตัญญูกตเวที ความประหยัด ความรู้จักพอ ความมีสติสัมปชัญญะ ความมีระเบียบ ความยุติธรรม ความอดทนอดกลั้น ความเคารพนับถือผู้อื่น ความไม่เห็นแก่ตัว ความถ่อมตน ความกล้าทางคุณธรรม และความเคารพตนเอง ผลการวิเคราะห์เนื้อหาพบว่า ในด้านปริมาณ เนื้อหาด้านจริยธรรมที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์มีสัดส่วนค่อนข้างต่ำ ส่วนในด้านคุณภาพ เนื้อหาที่นำเสนอมีความสอดคล้องกับจริยธรรมทางพุทธศาสนาเป็นอย่างดีและจริยธรรมที่หนังสือพิมพ์ให้ความสำคัญสูงสุดคือ ความมีเหตุผล ซึ่งชี้ให้เห็นว่าเนื้อหาหนังสือพิมพ์น่าจะมีส่วนช่วยพัฒนาจริยธรรมของเยาวชนได้ในระดับหนึ่ง

อภิรักษ์ อรกุล (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนและวิธีสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 47 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 โรงเรียนบ้านนาสะแบง อำเภอศรีวิไล จังหวัดหนองคาย กำหนดเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 247 คน กลุ่มควบคุมจำนวน 23 คน โดยวิธีการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ คือ แผน

การสอนวิชาภาษาไทยและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนมีประสิทธิผลทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บุญชัย ศรีประทีป (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำศึกษาเรื่อง วิเคราะห์วาทศิลป์ในข่าวอาชญากรรมของหนังสือพิมพ์รายวัน กลุ่มตัวอย่างคือ เนื้อหาจากกรณีข่าวอาชญากรรม 9 เรื่อง ในช่วงระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2543 และการสัมภาษณ์เชิงลึกนักวิชาการด้านสื่อสารมวลชน 2 คนและนักหนังสือพิมพ์ 2 คน ผลการศึกษาพบว่า ข่าวอาชญากรรม ทั้ง 9 เหตุการณ์ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์ข่าวสดมีแนวโน้มในการนำเสนอตามแนวความคิดวาทศิลป์ในข่าว ทั้งในแง่มุมมองมีแก่นของหัวข่าว เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการวางโครงเรื่อง การกล่าวถึงมุมมองในการเล่า รวมถึงการเขียนฉากและบรรยากาศในเหตุการณ์ได้อย่างมีอรรถรส ดังนั้นการอ่านข่าวก็เหมือนการอ่านนวนิยายเรื่องหนึ่ง รวมทั้งการใช้ถ้อยคำที่มุ่งเน้นให้ภาพพจน์เร้าอารมณ์ความรู้สึของผู้อ่านด้วย

จิตราภรณ์ ค้วงจุมพล (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการใช้กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย และทัศนคติต่อการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย กรุงเทพมหานคร จำนวน 2 กลุ่มที่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กำหนดให้กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 26 คน โดยได้รับการสอนด้วยกระบวนการอ่านแบบปฏิบัติการและอีกกลุ่มหนึ่งจำนวน 30 คน ได้รับการสอนโดยวิธีปกติผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบปฏิบัติการมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจคิดเป็นร้อยละ 89.15 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านแบบปฏิบัติการอ่านภาษาไทยเท่ากับ 3.96 นักเรียนได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนอ่านแบบปฏิบัติการมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลัดดา ภูศรีโสม (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแผนการสอนและแบบฝึกเสริมทักษะภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กิจกรรมขั้นตอนที่ 5 เรื่อง บ้านของผม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน

40 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนบ้านหมากมาย จำนวน 12 คน และโรงเรียนบ้านต้นคูเหนือ จำนวน 28 คน เครื่องมือ คือ แผนการสอน จำนวน 12 แผน แบบฝึกเสริมทักษะ จำนวน 12 ฉบับ แบบฝึกหัดหลังแบบฝึกเสริมทักษะ จำนวน 12 ฉบับ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษาพบว่า แผนการสอนและแบบฝึกเสริมทักษะที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.85/81.78

ศิริวรรณ วรรณสุทธิ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องแรง กลุ่มสร้างเสริม-ประสบการณ์ชีวิต กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านพะวร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 60 คน เครื่องมือ หนังสืออ่านเพิ่มเติม แผนการสอน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษาพบว่า หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่องแรง กลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ 84.25 / 83.00 และมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.77 นักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ภคินีवलจันทร์ ชมพูจันทร์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย กิจกรรมขั้นตอนที่ 5 เรื่อง ยายจ๋า ประกอบการสอนภาษาไทย แบบมุ่งประสบการณ์ภาษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่าแบบฝึกทักษะกิจกรรมขั้นตอนที่ 5 เรื่อง ยายจ๋าประกอบการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้เท่ากับ 0.47 ซึ่งหมายความว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 47 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ด้วยแบบฝึกทักษะอยู่ระดับมากทุกข้อ

นางเยาว์ ศรีประจักษ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการเรียนรู้และแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนภาพยานี 11 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน ผลการศึกษาพบว่า แผนการเรียนรู้และแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนภาพยานี 11 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.19/83.63 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.82 นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการเรียนรู้และแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนภาพยานี 11 มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความพึงพอใจต่อแผนการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

บุญโฉม ทองผา (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ประสบผลสำเร็จเป็นทีม ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แผนการเรียนรู้ภาษาไทยด้านทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ประสบผลสำเร็จเป็นทีม ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 82.26/80.96 และค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.71 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 71.40 กล่าวโดยสรุปได้ว่า ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยอาจพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการนำแผนนี้ไปใช้หรือพัฒนาแผนขึ้นใหม่และใช้กระบวนการดังกล่าว เพื่อเป็นการศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้นไปใช้จัดการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการกลุ่มแบบร่วมมือเป็นแนวทางหนึ่ง ในการช่วยพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนและฝึกความมีวินัย ความมีน้ำใจต่อเพื่อน ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อหาจากการอ่าน ได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล

หงษ์สา ดวงจันทร์โชติ (2548 : 87) ได้ศึกษาการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหินแห่งเสริมศิลป์ ได้อภิปรายและสรุปผลการศึกษาไว้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 94.37/91.61 หมายความว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ 5 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94.37 และได้คะแนนเฉลี่ยตามแบบทดสอบหลังเรียนด้านแบบฝึกทักษะ คิดเป็นร้อยละ 91.61 แสดงให้เห็นว่าแบบฝึกหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

อรอุมา ลีฉาย (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้กระบวนการแบบร่วมมือ (STAD) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้กระบวนการกลุ่มแบบร่วมมือ (STAD) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.37/81.8 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้มีค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เท่ากับ 0.6925 หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 69.25 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับดีมาก

2. งานวิจัยต่างประเทศ

ลอเรย์ (บิงอร์ แก่นจันทร์. 2544 : 101 ; อ้างอิงมาจาก Lawrey. 1977 : 817-A) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้แบบฝึกทักษะกับนักเรียนระดับ 1 ถึงระดับ 3 จำนวน 87 คน

พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกทักษะมีคะแนนทดสอบหลังการทำแบบฝึกมากกว่าคะแนนการทดสอบก่อนการทำแบบฝึก

แมคพิค (บ๊องอร์ แก่นจันทร์. 2544 : 101 ; อ้างอิงมาจาก McPeake. 1979 : 1799-A) ได้ศึกษาผลการเรียนจากแบบฝึกอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่เริ่มศึกษาจนถึงความสามารถในการอ่านและเพศที่มีต่อความสามารถในการสะกดคำของนักเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนประถมศึกษาที่เมือง Scituate และ Massachusetts จำนวน 129 คน พบว่า ทุกกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ในการสะกดคำสูงขึ้น ยกเว้นนักเรียนชายที่มีความบกพร่องด้านการอ่าน และพบว่าแบบฝึกช่วยปรับปรุงความสามารถในการสะกดคำของนักเรียนทุกคนแต่เวลา 12 สัปดาห์ไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดการถ่ายโยงการเรียนรู้ในการสะกดคำไปสู่คำใหม่ที่ยังไม่ได้ศึกษาและคะแนนของนักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้การอ่านมีความสัมพันธ์ของนักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้การอ่านมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการสะกดคำ

ลาเวลล์ (Lavelle. 2002 : Website) ได้ทำการศึกษาเพื่อประเมินการรู้หนังสือของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 คือ การประเมินเปอร์เซ็นต์ที่ 20 ในความแตกต่าง 3 ด้านกับความแตกต่าง 4 ด้าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในระหว่างปีการศึกษา โดยใช้แบบวัดการรู้หนังสือ 5 ชนิด ได้แก่ แบบวัดการอ่าน ความเข้าใจ คำศัพท์ในคำที่มองเห็นในหลักการพื้นฐานการเขียนคำศัพท์ และการสะกดคำเชิงพัฒนา ผลการศึกษาพบว่า การประเมินต้องมุ่งเน้นวิธีการที่เราใช้แบบประเมิน ในบริการความสำเร็จของนักเรียน ไม่ใช่มุ่งเน้นวิธีการที่ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ครูควรคาดหวังประโยชน์ที่ได้รับมาจากนักเรียนทุกคนในขณะที่การศึกษารั้งนี้ ปรากฏชัดเจนว่าได้รับประโยชน์อย่างมีนัยสำคัญในทั้ง 2 วิธีการที่แตกต่างกัน โดยภาพรวมแล้ว การศึกษารั้งนี้ พบว่า นักเรียนที่มีการประเมินความแตกต่างอยู่ 4 ด้าน แตกต่างกันในด้านความรู้ในการรู้หนังสือของตน ซึ่งสัมพันธ์กับแบบวัดการรู้หนังสือโดยการปฏิบัติในระดับการรู้หนังสือที่สูงขึ้น และพบว่า ทิศทางความก้าวหน้าทางการรู้หนังสือของนักเรียน ไม่แตกต่างกันระหว่างทั้ง 2 กลุ่ม โดยความก้าวหน้าของทั้ง 2 กลุ่ม เพิ่มขึ้นอย่างไรก็ตามในตอนปลายปี ความก้าวหน้าโดยรวมสูงขึ้นสำหรับวิธีการประเมินความแตกต่างกันที่มี 4 ด้าน ความก้าวหน้าในการรู้หนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้รับผลจากปริมาณและจังหวะเวลาของความแตกต่างของแบบประเมินในปีการศึกษานั้นและจากการสอนตามลำดับมาที่ได้กำหนดไว้แล้ว

วีเนอร์ (Vener. 2002 :Website) ได้ทำการวัดจำนวนการใช้การสอนแบบเหตุการณ์ของครูในระหว่างทำกิจกรรมในชั้นเรียนตามตารางปกติโดยการปฏิบัติตามคาบเวลา การฝึกอบรม

ก่อนเส้นฐานกำหนดในระหว่างที่ครูเรียนรู้ทักษะพื้นฐานในการสอนแบบตามเหตุการณ์กับเด็กที่ป่วยด้วยโรคจิตหลอน ในการปฏิบัติตามเส้นฐานกำหนดได้ใช้การบันทึกด้วยตนเองเพื่อเพิ่มการใช้การสอนแบบเหตุการณ์ของครูที่สอนเด็กโรคจิตหลอน จำนวน 3 คน ที่ใช้รูปแบบภาษาเป้าหมายเด็กเหล่านี้อายุ 6–10 ปี รูปแบบภาษาเป้าหมายได้เลือกสำหรับเฉพาะเด็กแต่ละคน ซึ่งได้แก่ การใช้คำพูดบอกจำนวนและคำคุณศัพท์บอกขนาด การใช้รูปแบบภาคเป้าหมายโดยไม่ได้กระตุ้นเร้านี้ได้บันทึกไว้สำหรับเด็ก 2 คน การออกแบบทดลองมาตรฐานที่กำหนดความหลากหลายไว้ในชุดอุปกรณ์ชั้นเรียน และการจัดสภาพแวดล้อมชั้นเรียนทั้ง 3 ชุด นั้นได้ใช้เพื่อประเมินผลของการบันทึกด้วยตนเอง เรื่องจำนวนครั้งในการสอนตามเหตุการณ์ ซึ่งครูกับเด็ก ร่วมกันกรอกการศึกษาได้กระทำซ้ำอีกครั้งด้วยการร่วมมือกันระหว่างครูกับเด็ก 2 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่า การบันทึกด้วยตนเอง ช่วยเพิ่มการใช้การสอนรูปแบบภาษาจำเพาะตามเหตุการณ์ของครูอย่างเป็นระบบ เด็ก 1 คนที่มีการบันทึกการใช้คำคุณศัพท์บอกจำนวนด้วยตนเองนั้น การเพิ่มอย่างเป็นระบบในตัวอย่างเหล่านี้ เกิดขึ้นหลังการใช้การบันทึกด้วยตนเอง ส่วนเด็กอีกคนหนึ่ง ถึงแม้จะนำการบันทึกด้วยตนเองมาใช้ก็ยังไม่มียุทธวิธีในการเพิ่มอย่างเป็นระบบในการใช้คำคุณศัพท์บอกขนาด โดยไม่ได้รับการกระตุ้นเร้า และการเพิ่มขึ้นในระยะที่มีสภาพการบันทึกด้วยตนเองมาแล้วผลเหล่านี้ปรากฏว่า (ก) แสดงว่าการบันทึกด้วยตนเองเป็นกลยุทธ์ที่มีประสิทธิผลสำหรับเพิ่มการใช้การสอนตามเหตุการณ์ของครูในสภาพแวดล้อมของชั้นเรียนและ (ข) ให้หลักฐานข้อมูลเพิ่มเติมว่าการสอนตามเหตุการณ์เป็นกลยุทธ์ที่มีประสิทธิผลสำหรับเพิ่มการใช้รูปแบบภาษาจำเพาะของเด็กที่มีโรคจิตหลอน